

Šiandien
ir rytoj

VĖLINĖS tai diena visiems mirusiems paminėti. Nuo devynioliktojo šimtmečio Lietuvoje vėlinės išsiskyrė iš religinio pobūdžio švenčių. Kaž kaip nuostabiai ėmė atšvytėti lietuvių pagoniškojo stiliaus elementai, kur ugnis arba žvakės liepsnelė vaidina esminį vaidmenį. Vėlės atėinančios vidurnaktį ir vėlėms sutikti žmogus ižibina žibintą. Paprastai vėlės buriasi kaimo kapinėse. Ten daug savų ir mylimų kapų. Ten yra ir nežinomų žmonių kapai.

Nepriklausomoje Lietuvoje tas nuostabiai gražus paprotys, kuris gyvąjį suriša su mirusiuoju į vieną nuostabų perėinamą ratą, buvo įgavęs gražias ir estetiškas formas.

Vėlinių vakarą kapai žėruodavo fantastiškai apšvietimu, siubuojančiais šešėliais, kurie klaidžiojo, kaip tikrai atlančiusios vėlės, tarp kapinių medžių llemenų ir terenos daubose. Juo didesnės kapinės, tuo efektiškesnis buvo vaizdas. Buvusiose Kauno kapinėse susiburdavo šimtai tūkstančių žvakių. Nežinomojo kario paminkle atgydavo karių bareljai. Kaž kaip kitaip atrodavo ir savanorių kryžiai. Oriškais siluetais pavirsdavo lakūnų kapai. Ir kur pažvelgdavai, ant kiekvieno kapo žerojo, liepsnojo, blaškėsi žvakių liepsnelės.

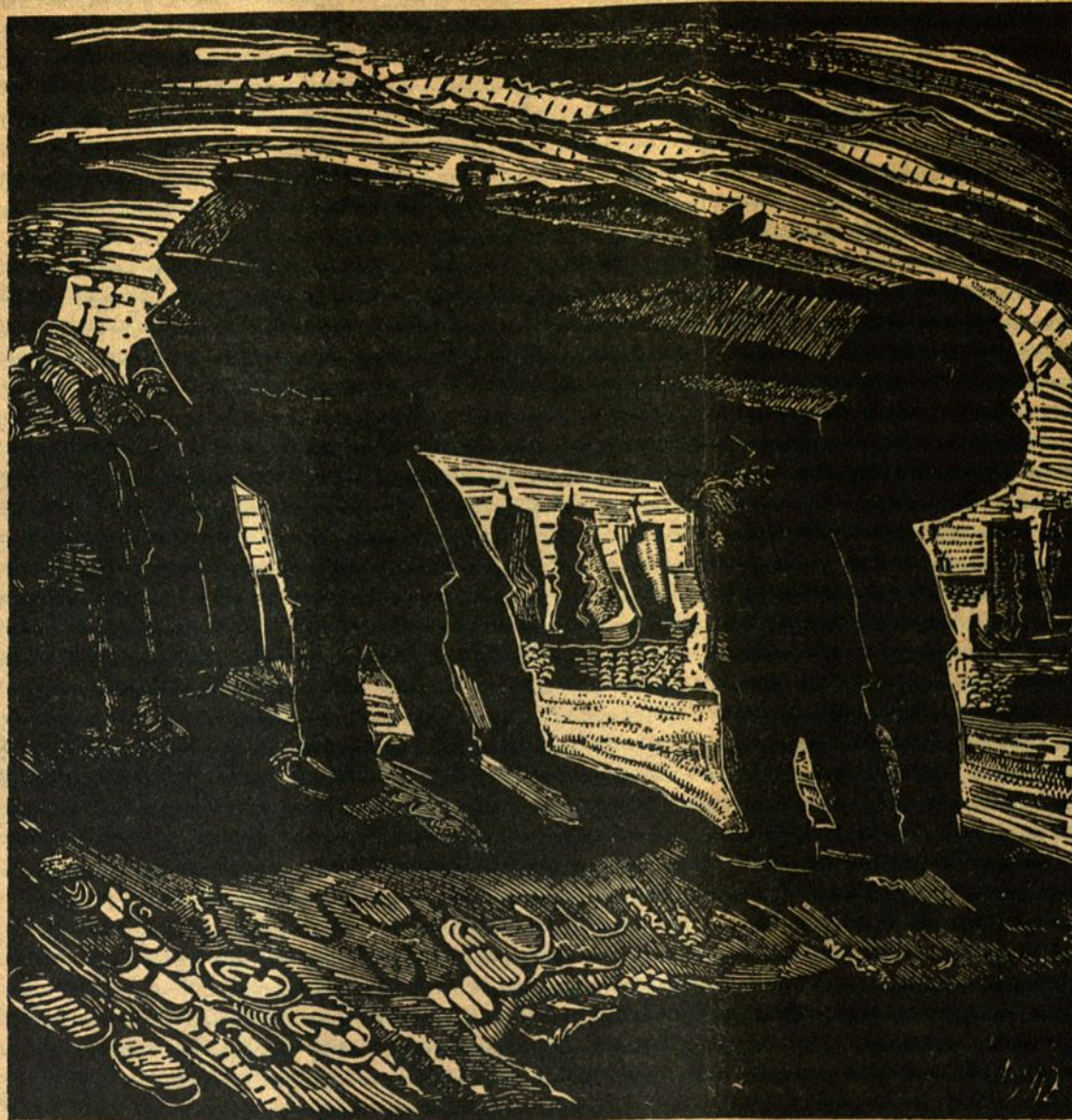
Atlankę tą stebuklingą vaizdą užsieniečiai sunkiai atrasdavo bet kuri artėsi palyginimą, žinomą Europos kontinente. Didžiulio kapinių ploto, padengto žvakėmis, kada medžiai dar nenumetę savo rudens apdaro buvo auksiniai -- rudos lapijos, kada žemė jau būdavo pridengta sniego, atrodė perkelta iš mitologijos scena.

Savo vėlinėmis lietuviai buvo sceniškiausio polėkio tauta gal būt ir visame pasaulyje.

Tai viskas buvo per dūm lietuvė. Ir nuostabu, kad okupacijos sunkmečiais Vėlinės tapo uždraustos. Persekiojo žmonės, kurie ėjo tą vakarą į kapines ir degino žvakutes ant kapų. Tapo priešvalstybine veikla uždegti žvakutę prie Nežinomojo kario paminklo, ant savanorio ar partizano kapo... Brutaliai vaikė žmones policija, siundė šunimis, vėžė į arešto dabokles.

Okupacinės jėgos tą vakarą buvo paniekos ir pasigallėjimo verti budeliai. Žvakės buvo deginamos, giesmės buvo giedamos, Lietuvos himno garsai buvo iš tolo girdimi nuo Nežinomojo kario paminklo.

Vėliau okupantas brutaliai panaikino Kauno ka-

TELESFORAS VALIUS

Laidotuvės Lietuvos pajūryje (medžio raižinys)

KOVA DĖL SENATO

PASKUTINĖS DIENOS PRIE RINKIMUS

Paties prezidento R. M. Nixono aktyvus dalyvavimas paskutiniųjų dviejų savaitų priešrinkiminėje kampanijoje ryškiai parodė dėl ko daugiausia kovojama -- dėl senato sudėties. Mat, per šiuos rinkimus bus išrinkti (ar perrinkti) 33 gubernatoriai, 425 atstovų rūmų nariai ir 35 senatoriai. Prezidentas mažai gali paveikti gubernatorių ar atstovų rūmų (kongreso) narių išrinkimą, jo įtaka tačiau gali būti ir yra svaresnė senatorių rinkimuose. Senatas turi 'didesnį balsą' užsienio ir krašto gynimo reikaluose, jis patvirtina prezidento paskirtus aukštus pareigūnus. Pagaliau iš 35 senatorių vietų, dėl kurių bus balsuojama ateinančią antradienį tik 10 iki

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

šiول priklausė respublikonams, 25 demokratai. Už tat prezidentui yra labai svarbu ta proga praveisti kiek galima daugiau jam palankių asmenų, nors kraštutiniai atvejais tai nebūtų jo paties partijos žmonės, kaip pvz. konservatorių partijos kandidatas Buckley (N.Y.) ir senatorius Harry Byrd. Jr. (Virginijoje). Abu jie yra panašios ideologijos kaip Nixonas.

Senate vadinami liberalai turėjo daugumą nuo 1958 metų, kada jiems į senatą patekti padėjo Eisenhowerio laikų ūkinis atoslūgis. Būdinga, kad daugelis tų senatorių atstovauja valstijas, ku-

rios iš esmės yra konservatyviai nusiteikusias. Tie 'radic-lib' -- (Nukelta į 2 psl.)

PAGROBTAS DAR VIENAS
SOVIETŲ LĖKTUVAS

Du sovietų studentai, Nikolai Ginlov, 20 m., ir Vatali Pozdeyir, 25 m., kol kas dar neskelbiamos tautybės, pagrobė nedidelį Sovietų keleivinį lėktuvą ir perskridę sieną nusileido Turkijoje.

Tai nedidelis dvimotorinis lėktuvas sovietų Aerofloto, palaikęs susiekimą tarp Kerch ir Krasnodor prie Juodosios jūros.

Studentai pasiprašė turkų politinių pabėgėlių prieglaudos.

Kai turkai sovietų ambasada Ankara pranešė apie antrojo jų lėktuvo pagrobimą, tai rusas pareiškė susiėmė už galvos...

Lėktuvo pilotas yra Aleksej Menšikov, 50 metų amžiaus.

Pasirodo, kad studentai lėktuvo pagrobimą planavo dvejus metus.

TURKIJOJE SUSITIKO
SU BRAZINSKAISPABALTIEČIŲ DEMONSTACIJA PRIE
NEW YORK TIMES. - KAI IŠMUŠĖ
LANGĄ, SUTIKO KALBĖTIS...

Emilija Čekienė

Š.m. spalio 25 dieną, sekmadienį, per "Laisvės Žiburio" radiją New Yorke buvo perduotas R. Kezio telefoninis pranešimas apie Brazinskus tiesiai iš Ankaros, Turkijos.

Jis pranešė, kad abu Brazinskai šiuo metu yra patogiai apgyvendinti ir laukia galutinio jų likimo išsprendimo. Su jais gavo progos pasimatyti į Turkiją specialiai nuvykusi mums gerai žinoma advokatė dr. Elena Armanienė, kartu su jais kalbėjusi dvi valandas. Brazinskai papasakojo, kad šūvis lėktuve buvo netikėtas pradėjus lėktuvą vartyti. Juos pradžioje paskelbė žydais todėl, kad dauguma keleivių buvo žydų tautybės. Jaunasis Algirdas Brazinskas yra aukštas, simpatiškas blondinas, mokąs turkų kalbą ir jau spėjęs įgyti vietos jam sutinkamų turkų simpatijas. Abudu labai pasiilgę lietuviškos spaudos. Romas Kezys į Ankarą

nusiųstas VLIKo atstovas spalio 25 d. iš Turkijos išskrido į Romą, kur susitiks su Diplomatinės šefu S. Lozoraičio ir per Vatikano radiją padarys pranešimą į okupuotą Lietuvą. Taip pat sustos Londone ir padarys pranešimą vietos lietuviams.

Ši Laisvės Žiburio programa pravesta anglų kalboj Daivos Kezienės buvo gana įdomi. Politinę apžvalgą padarė A. Sniečkus, vienas iš buvusių lapkričio 13 dienos žygininkų, kurio pasirošimu ir balso tembru klausytojai susižavėjo. Tik deja, kad programa po pusvalandžio staiga nutrūko ir kelias valandas radijo stotis visai neveikė. Priežastys nežinomos.

VĖL DEMONSTRACIJA

Spalio 24 dieną, šeštadienį, lietuvių, latvių ir estų jaunimas, kuriam vadovavo žinomas Lietuvos Vyčių veikėjas, Laisvės Žiburio radijo valandos angliškos dalies buvęs vedėjas Pilypas Skobeika, piketavo pačioje New Yorko miesto širdyje leidžiamą garsųjį dienraštį New York Times ir išdaužė langą.

Ši demonstracija buvo suorganizuota spontaniškai, todėl nespėta su kviesti daug pabaltiečių jaunimo, buvo tik apie 50, bet pasiekė beveik daugiau, nei pereiną sekmadienį demonstracija iš apie tris tūkstančius žmonių.

Šie jaunuoliai neturėjo net iš policijos leidimo demonstruoti. Jie ramiai vaikščiojo susirinkę, sėdėjo aplink duris, plakatuose buvo parašyta, kad New York Times nespausdina Pabaltijo valstybių keliamą problemą. Tuo pat atsirado visa eilė policijos automobilių ir motociklų, turėtų būt ne mažiau, kaip demonstrantų. Jie žinojo, kad piketuoja be leidimo, bet šypsojosi ir laikraščio vadovybei liepė ne trukdyti.

New York Times vadovybė klausė, ko jie nori ir pakvietė spalio 28 dieną visų trijų tautų atstovus atvykti pasitarimui, kuriam iš savo pusės paskyrė Clifton Daniels, buvusio prezidento Trumano žentą.

Prie demonstrantų atsirado ir spaudos atstovų, na ir vakare stipriausias televizijos 4 kanalas tą įvykį perdavė visai Amerikai, paminėdami, kad šiandien prie

(Nukelta į 2 psl.)

Jungtinės Tautos švenčia 25 metų sukaktį...

EUROPOS LIETUVIAI

LIUDAS VISMANTAS

BENDRUOMENĖ IR

SOCIALDEMOKRATAI

Prieš keletą metų V. Vokietijoje susiorganizavo ir viešai deklaravosi Lietuvių Socialdemokratų Draugija. Tai, žinoma, ne naujas politinis reiškinyms mūsų gyvenime. Socialdemokratai yra sena partija ir veikia seniai Lietuvoje ir Vokietijoje. Tik ji buvo organizacinio požiūriu nesuscimentavusi. Jos vadai: J. Glemža, inž. dr. Baublys ir kt. visą laiką veikė tremtyje.

Dabar atėjo į socd. partiją jaunimas. Jis leidžia socialdemokratinės minties laikraštėlį "Apžvalgą", kurio jau pasirodė 4 numeriai. Paskutiniame jo numeryje plačiai rašoma apie lietuvių bendruomenės ir socialdemokratų pozicijas. Produktiviausias laikraštėlio prirašytojas yra Artūras Hermanas, prieš keliolika metų atvykęs iš okupuotos Lietuvos, baigęs Vasario 16 gimnaziją ir dabar Muencheno u-to istorijos mokslo studentas.

Straipsnyje "Bendruomenė ir socialdemokratai" jis taip rašo: "Vokietijos LSD yra neatskiriama suriša su bendruomene. Ji tiesiog iš bendruomenės išaugo... Bet, kai tuo tarpu į konservatizmą linkusieji stiprina savo pozicijas, liberalai ir socialdemokratai... vis daugiau izoliavosi nuo plačios veiklos. Taip per metų metus mūsų bendruomenės veiklos gyvenimo dominavo frontininkai ir jų pasekėjai. Bet neįvykdyti jokie kritikos, pas juos pasirodė senstančios ir netolerantiškos bei išdidžios draugijos simptomai. Tik priaugus jaunajai kartai, kuri, kaip paprastai gyvenime, stoja prieš šabloniškumą ir nusistovėjimą, išryškėjo, kad mūsų bendruomenei pirmoj vietoj stokoja opozicijos. Taip atsitiko, kad kuriantieji siekė draugijoje suburti socialistinių pažiūrų lietuvių į opoziciją".

Drįstame atitaisyti šio jauno socialdemokratų veikėjo tvirtinimą, kad V.V. lietuvių bendruomenės veikloje nebuvo opozicijos. Ji buvo visą laiką, o ypač buvo tvirta nuo 1960 m., kada Taryboje buvo adv. J. Bataitis, dr. J. Deveikė ir kt. "Vienybės" ir "Solidarumo blokas", nebūdamas pozicijoje, visuomet vedė ir veda opoziciją frontininkams.

Toliau A. Hermanas rašo: "Viso tikslas yra jau sekančiuose rinkimuose pasistatyti save rimtu konkurentu, kuris turėtų visus šansus laimėti rinkimus, arba su stipria grupe įeiti į tarybą. Tai nėra oportunistiškas, bet kiekvienos opozicijos tikslas. Būnant opozicijoje reikia išvengti susidėti su dešiniaisiais, nes šis balastas gali mums tik pakenkti, bet užtat palaikykime artimą draugystę su liberalais ir laisvais kandidatais, nes jų siekimai atitinka mūsų".

Neaišku, ką autorius supranta dešiniaisiais. Jei tai jis turi galvoje Lietuvių Tautinį Sąjūdį ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdį, tai jis labai klysta. Šios dvi tautinės srovės nėra nei dešinė, nei kairė, o yra vidurio srovės, kurioms kiekvienas lietuvis apsiprendęs už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę yra brangus ir vertingas. Dešiniausia lietuvių politiniame gyvenime srovė yra frontininkai, nes jie garbina vadus ir remiasi Bažnyčia.

Straipsnio gale A. Hermanas taip samprotauja: "Pavojus yra, kad mes, bekritikuodami konservatyviusius, nejučiomis pradėsime juos ir kaip žmones ir lietuvių paneigti, bent jų politinių minčių netoleruoti. Iki šiol dar neteko pastebėti to iš mūsų pusės, bet, frontams sustingus, gali ir mūsų pusės laikysena suradikalėti. Tačiau frontų sustingimas jau nėra pažanga. Todėl mes turime vengti su jais kur įmanoma kartu dirbti. Gal būt ateityje, jėgoms mažėjant, reikės net bendrą koaliciją sudaryti".

Kažin, ar logiška kategoriškai atsiriboti nuo dešiniųjų, laikyti juos balastu, o galų gale siūlytis su jais į koaliciją? Tačiau politinės ar bendruomeninės koalicijos dažniausiai sudaromos pagal laisvą susitarimą. Tikra tiesa: neapsitverkime spygliuotomis vielomis, o ieškokime bendruomeninėje veikloje bendrų kelių, bendrų darbų. Nesame didelės tautos sūnūs ir neprivalome skaldytis, ypatin- gai tremtyje, kur reikalinga suburti visas lietuvis. kas jėgas bendram tikslui: tautiniam išlikimui ir Lietuvos nepriklausomos demokratinės valstybės atstatymui.

• STUTTGARTO lietuvių apylinkėje veikia Vargo mokykla. Joje ilgas metus dirbo a. Aleksandras Šukys. Dabar šiai mokyklai vadovauja E. Lucienė, Mokyklą lanko 15 vaikų.

• L. MOTERŲ KLUBUI visoje Fed. Vokietijoje dabar vadovauja E. Lucienė, aktyvi lietuvių bendruomenės veikėja (anksčiau vadovavo V. Čekauskienė). Neseniai Stuttgarto moterų klubas aplankė Schwarzwaldą, kur Glemžų šeima suruošė moterims kavutę.

• PROF. DR. A. RUKŠA, gyvenęs Augsburgėje, atšventęs 70 m. amžiaus sukaktuves, ir toliau intensyviai dirba mokslo ir vertėjo darbą. Dabar jis rašo istorinę studiją apie kovas su lenkais. Be to, jis yra išvertęs Vergilijaus Bukolikas ir Georgikas į lietuvių kalbą. Šiuos klasikinius veikalus žada išleisti "Nidos" leidykla.

• KUN. P. RABIKUSKAS, bažnytinis istorikas, Romos Gregorianumo u-to profesorius, dėstęs paleografiją ir diplomatiką, šiomis dienomis yra išrinktas to universiteto istorijos fakulteto dekanu.

KOVA DĖL SENATO...

(Atkelta iš 1 psl.) giau kalbėję apie Ameri- vartojant vicepreziden- kos blogąsias ypatybes to Agnew terminą -- dau- kaip pasisekimus ir jie

prisidėję prie susidarymo nuotaukų, kurios pas- katino smurtą, kas bent iš dalies atitinka tiesai.

Kadangi ūkinė būklė šiuo tarpu dar nekalba dabartinės administracijos naudai -- jos nema- lonios priemonės kovai su infliacija dar negalė- jo duoti apčiuopiamų re- zultatų, nors sunku iš- vaizduoti geresnį kovos su infliacija būdą -- pre- zidentas lošia daugiau- sia law & order korta. Life teigimu, preziden- tas ne tik džiaugiasi jo kalbų pertraukimu ir priešiškom demonstraci- jom, bet net tokius inci- dentus leidžia suorgani- zuoti savo 'advance' vy- rams, nes tie incidentai padeda jo šūkiui, kad ty- lioji dauguma turi pakel- ti savo galvas ir leistis suskaitoma. Kiek toks teigimas, kad tie inciden- tai yra 'sufabrikuoti' pa- veiks rinkikus, šiuo tar- pu sunku pasakyti, bet kiekvienu atveju tokių de- monstracijų daug buvo tada, kada dar niekas ne kalbėjo apie rinkimus.

Prezidento ir respu- blikonų partijos tikslas yra išsaugoti visa dešim- tį iki šiol turėtų senato- rių ir dar kokią dvyliką gauti iš tų valstijų, kurių senatoriai demokratai yra perrenkami, jų tar- po Tennessee, Ohio, Texas, Utah, Nevada,

PABALTIEČIŲ DEMONSTRACIJA...

(Atkelta iš 1 psl.)

New York Times demons- travo lietuvių, latvių ir estų, kad laikraštis ne- spausdina jų problemų, kad perduoda Pabaltijį liečiančias neobjekty- vias žinias ir kad buvo išdaužtas vienas lan- gas, kad New York Ti- mes istorijoje toks įvy- kis tikrai antras.

New Mexico, North Da- kota ir New Jersey.

Jei per rinkimus pre- zidento pastangos pasi- rodys atnešančios vai- sių, tai ryškiai parodys, kad krašto nuotaukos yra palinkusios į dešinę. Su tuo turės skaitytis ir tie senatoriai, kurie iki šiol skaitė, kad jiems rei- kia būti 'liberaliais'. Kartu tai veiks ir demo- kratų senatorius, kas re- zultate prezidentui su- teiks solidžią daugumą senate. Tuo atveju jis galėtų būti ne tik tikras savo perrinkimu 1972 me- tais, bet ir tikėtis dau- gumos atstovų rūmuose. Jei rinkikų sprendimas nebus jam palankus, tai reikės, kad jis dar du me- tus turės valdyti su libe- raliai ir dar daugiau priešingai jam nusitei- kusi senatu negu iki šiol.

Tuo pat metu aplink sukiojosi demonstrantų sunkvežimis, kuriame sėdėjo tautiniais drabu- žiais apsirengęs jauni- mas su šūkiomis, pastovė- davo prie laikraščio durų, tai vėl pavažiuo- da toliau, nors atsistoda vo griežtai draudžiamoj vietoj, bet policija nieko nesakė ir pabaudos ne- rašė. Pažymėtina, kad tas sunkvežimis po šio didmiesčio gatves važi- nėja kasdien jau trečia savaitė. Jisai stovėjo spalio 18 dieną prie Lin- coln Centro įėjimo, kur buvo Jungtinių Tautų 25 metų sukakties proga už sienio diplomatams su- ruoštas iškilmingas pri- ėmimas - koncertas, ku-

riame dalyvavo 2300 žmonių. Nuo ten polici- ja nuvarydavo, bet jis ap- sukęs ratą ir vėl sugriž- davo per patį svečių rin- kimosį laiką. Tas sunk- vežimis dažnai nuvažiuo- ja prie Sovietų ambasa- dos New Yorke ir va- žiuos į Glenkovą, L.I. prie jų rezidencijos rū- mų.

Ta spontaniška de- monstracija iškilo todėl, kad New York Times jau seniai vengia Pabaltijo klausimų arba perduoda žinias neobjektyviai, o praeito sekmadienio di- džųjų demonstracijų prieš Jungtines Tautas visai nepaminėjo, tų tri- jų tautų balso negirdėjo, siunčiamų rašinių ne- spausdino.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

**Mūsų pasiimtinąs namo pakas
tikriems alaus mėgėjams.**

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

RINKIMŲ IŠVAKARĖSE

Lapkričio 3 dieną Amerikos piliečiai didžiule mase lankys balsavimo punktus. Visą dieną vyks demokratijos vyksmo demonstracija. Tai didžiulis skirtumas nuo "sovietinės demokratijos", kur rinkikas neturi teisės kandidato pasirinkimo.

Sovietuose įvestas demokratijos surogatas ir rinkikas yra išniekintas. Jis ten savo balsavimu terodo bejėgį pritarimą iš anksto ir be jo valios paskirtam kandidatui. Sovietinis balsavimas kartu yra ir referendumo surogatas, kur rinkikas tegali tik pritarti visagaliniam valdžios sumanymui. Turint galvojau iškiepytą baimę ir klusnumą, kas gi norės būti heroju ir veltis į bėdą? Todėl toki pritariamąjį balsavimą visi atlieka klusniai ir... vėl džiaisi pritaria. Pagaliau, nepritarimas ten nieko nereikščių. Balsavimo rezultatai yra valdžios kontrolėje. Taip pat yra valdžios kontrolėje galimybė susekti kiekvieną rinkiką, kuris užima karinę, kaip matome, sovietiniai rinkimai yra vergų paradas, absoliučiai skirtingi nuo tikrų demokratinių rinkimų. Sovietiniuose rinkimuose nėra kandidatų pasirinkimo, kiekvieną postą nominuojamas tik vienas partijos kandidatas, nėra sveikų demokratijos procesui varžybų, nėra politinių partijų vaidmens. Akivaizdoje yra tiksliai klusnumas režimui, nes nebalsuodamas, arba sugalvojęs pareikšti koki nors neklusnumo aktą per rinkimus, daug kuo rizikuoji.

Amerikos rinkimuose rinkikas iš anksto gauna pavyzdinį "balotą" ir aiškinamuosius tekstus. Kaip sąrašas taip ir tekstai, šiais metais yra dideli. Į daugelį vietų figūruoja daug kur keli kandidatai. Pasiūlymai taip pat gali būti skaičiuojami tuzinais. Todėl yra nemažas darbas atidžiai susipažinti su visais savo pasirinkimo atvejais. Tačiau susipažinti verta. Tada tik balsavimas igyja savo prasmę ir rinkikas jaučia savo kooperavimą tvarkyti valdomuosius organus, paveikti juos savo valia, atskirti vienus nuo kitų ir turėti kovos jausmą, nes demokratiniai rinkimai savo esme turi būti kova varžybose.

Lietuviai, turintieji JAV pilietybę, privalo masiniai dalyvauti rinkimuose. Jų vaidmuo yra sudėtingesnis už nelietuvių. Kaip etninė grupė,

lietuviai turi žinoti, kas palanku ir naudinga lietuviams bendroje demokratinėje Amerikos sistemoje ir kokie pasiūlymai ar kandidatai šitokiam reikalui yra užsiąžavę ar yra palankūs.

Taip pat lietuviai turi išsiaiškinti, ar tam tikrų kandidatų veikla nesikryžiuoja su Lietuvos laisvei pageidaujama linkme, ar kandidatai yra pakankamai gerai susipažinę su pavergtosios Lietuvos byla.

Lietuviai turi VISI dalyvauti rinkimuose ir balsuodami būti apdairūs, atsargūs ir rūpestingi. Kitaip -- ir lietuvių balsai nuslys paremti asmenis ir pasiūlymus, kur lietuviams gali būti ir daug žalos.

Lietuviai privalo VISI dalyvauti lapkričio 3 rinkimuose.

• LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS centro valdyba pasiuntė Turkijos ambasadoriui Washingtono ir Turkijos prezidentui telegramas, prašant Turkijos vyriausybę duoti Pranui ir Algirdui Brazinskams politinių pabėgėlių teises.

LSS centro valdyba ragina kitas jaunimo organizacijas sekti pavyzdį ir siųsti šiuo reikalu telegramas į Turkiją.

STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS

Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga šiais metais švenčia savo 20-tąjį jubiliejų. Ta proga šių metų suvažiavimas, kuris įvyks Clevelande lapkr. 26-28 dienomis, iškels lietuvių studentų atsiekimus Amerikoje iki šiol ir atkreips dėmesį į dabartinės veiklos problemas bei ateities perspektyvas.

Baigia išsiskirti iš mūsų tarpo Nepriklausomos Lietuvos kūrėjai, sparčiai retėja eilės ir laisvės kovų dalyvių, savanorių-kūrėjų, drąsiai stojusių kovon su i

J. PUZINAS

Lietuva, padėti tvirti mūsų valstybės pamatai. Š.m. spalio 16 d. ilgos ir sunkios ligos išvarginas Philadelphiaje mirė

A.A. pulkininkas Vincas Šaudzis.

tuvą besiveržiančiais priešais, nepabugusių mirti ar netekti sveikatos, kad kiti galėtų laisvai gyventi. Savanoriai-kūrėjai kovojo už tai, kad jų Tėvų Žemės nepavertų svetimieji, kad artojas laisvai galėtų dirbti savo žemę, kad jaunimas siektų mokslo savo gimtąja kalba, kad visi laisvieji lietuviai svetimųjų nebevaržomi ir nebepersekiojami stotų į atsistatę Lietuvos darbą. Tik laisvės kovomis laimėta Lietuvos nepriklausomybė, tik karių savanorių drąsa ir pasiaukojimu ir visų lietuvių patriotų sutelktinėmis jėgomis pradėta atkurti ilgos carinės Rusijos okupacijos ir Didžiojo Karo nualinta

vas. Suvažiavimo tema yra "Lietuvių Studentų kryptis: buvusioji, esamoji, būsimoji".

Suvažiavimo programa apims aktualius klausimus dominančius ne vien studentus ir filisterius bet ir plačią visuomenę

plk. Vincas Šaudzis, atsistatę Lietuvos kariuomenės savanoris-kūrėjas, dviejų Vyčio Kryžiaus ordino kavalierių, aktyvus Nepriklausomybės kovų dalyvis. Po gedulingų mišių Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, velionio kūnas spalio 20 d. nulydėtas į West Laurel Hill kapinių krematoriumą (Bala-Cynwyd, Pa.) ir urna palikta kolumbariume. Kol velionio ginklo draugai plačiau išskels jo nuopelnus Nepriklausomybės kovose ir jo darbus Lietuvos kariuomenėje, čia bent trumpai žvilgtelėkime į a.a. plk. Vincą Šaudzio gyvenimo kelią.

Vincas Šaudzis gimė 1894 m. rugsėjo 20 d. Švenčionyse, šiaurės rytinėje Lietuvoje, lietuvių kaimo ūkininko ir pavyzdin. go sodininko Liudviko ir Onos Kanušionytės Šaudzių šeimoje. Mokėsi Švenčionyse ir Petrapiilyje. 1915 m. liepos mėn. baigęs Karo mokyklą Petrapiilyje, paskirtas į 15 pėstininkų Suomų šaulių pulką ir išsiųstas į Va-

karų frontą. Pulkas, būdamas 2-osios armijos sudėtyje, dalyvavo kautynėse Vakarų, Pietvakarių ir Šiaurės frontuose. 1916 m. gegužės mėn. V. Šaudzis prie Lucko (Volinijoje) buvo sunkiai sužeistas. Pagijęs, grįžo į tą patį pulką, kuriame tarnavo iki pat revoliucijos Rusijoje. Už pasižymėjimą kautynėse apdovanotas keliais ordinais.

Pairus rusų carinei armijai, 1918 m. birželio mėn. grįžo Lietuvon ir apsigyveno tėviškėje. Jausdamas pareigą savo kraštui, liepos mėn. nuvyko į Vilnių ir Lietuvos vyriausybei paskelbus pirmąjį įsakymą Lietuvos kariuomenei, V. Šaudzis gruodžio 2 d. įstojo savanoriu į besikuriančios Lietuvos kariuomenės branduolį ir paskiriamas į besiformuojantį 1 pėst. D.L.K. Gedimino pulką. Tarnybą pradėjo kuopos vadu. Netrukus su savo kuopa stėjo kovon su i

Lietuvą įsiveržusiais bolševikais. 1919 m. vasario 12-13 ir 15 d. dalyvavo Alytaus kautynėse, kur, kaip žinome, žuvo pirmasis nepriklausomos Lietuvos karininkas, 1 pėst. pulko vadas, Antanas Juozapavičius. 1919 m. gegužės 22 d. kovose prie Aluntos ir Pakalnių sunkiai sužeistas. Pasveikęs, greitai grįžo į pulką, kur V. Šaudziui buvo patikėtos bataliono vado, o spalio mėn. -- pulko vado padėjėjo pareigos. Tų pačių metų lapkričio 21-22 d. mes vėl sutinkame V. Šaudzių kautynėse su bermontininkais, užimant Radviliškį, po to kovose prieš lenkus. 1920 m. spalio 12 d. įsteigus 12 pėst. Kaucho pulką, V. Šaudzis paskiriamas to pulko vadu. 1923 m. baigė Aukštųjų Karininkų Kursus.

(Nukelta į 5 psl.)

Šis bei tas

• Netikėtai apsižiūrėjome (po dvidešimties metų!), kad lig šiol neturime liuan, mokykloms tikybos vadovėlių. Nuostabu, kaip tai galėjo atsitikti, nes dar turime gana sąvų kunigų ir vyskupų, parapijų ir mokyklose kapelionų, net ir draugiją Kun, Vieniųbė.

Per darbų gausą -- tokios svarbios pozicijos ir nepastebėjome. Reikia manyti, kad vadovėlio paruoša nėra labai sunki, turint nemažą liet. mokyklų tradiciją. Ne vien mokykloms, bet ir šiaip šeimoms su vaikais bei paaugliams tinkamai paruoštas tikybos vadovėlis būtų pravartus. Šiais dvasinio sumišimo laikais religinio ugdymo vertė jaunajai kartai itin svarbi. O gimtąja kalba įdiegti principai iš jaunumės daro tikresnę įtaką ir -- gali nulemti visą ateities gyvenimą.

• Greta vadovėlio, dar vienas dalykas būtų pageidautinas. Pasaulis pergyvena dorovės atoslūgį, beveik smukimą, kuris daugiausia patraukia kaip tik jaunąją kartą. Vieši žudymai ir net kankinimai, žmogvagystės, padėginėjimai -- plinta pasibaisėtina sparta. O vadystės ir svetimo turto naikinimai, taip pat ištvirkavimai darosi taip nuolatinis reiškinys, kad ne nesistebima, lyg tai normalu (pvz. mokyklų inventorius gadinimas ir kt.). Toki dalykai darosi visuotinė mada ir jaunas žmogus savaime pamazų palenkiamas nedorai įtakai. Pvz. nevienam jaunuoliui visai nesusipranta: kuo gi bloga yra paleistuvystė? (yra net medic. gydytojų, kurie ją perša priešvedybiniam laikui, kaip naudingą patyrimo mokslą). Ir tokiais atvejais šeimose tėvai pasigenda tvirtesnės paramos iš tikybinio dorovės šaltinių.

• Daug yra aplinkui bažnyčių ir dažnai laikomų pamaldų, daug gerų religinių ir moralinių knygų knygynuose (arba ir mūsų lentynose), bet tas viskas yra -- atstu, nevisada patrauklu, tik retkarčiais pasiekiamas. O šeimoje, namuose, turi nuolatos vykti įsigrūdėtinis dorovės bei religijos principuose -- reikia turėti ką nors ryškaus ir įspūdingo, kas be paliovos ir akivaizdžiai primintų padoraus gyvenimo taisykles. O maždaug visą krikščionišką (ir judaistinę) pagrindą -- tobulai ir trumpai -- apima ne kas kitas, kaip 10 Dievo įsakymų!

• Tad štai pageidautinas uždavins. Dailiai paruošti lyg piešiniu -paveikslu lietuvišką Dekalogą, kuris, gražiai įremitas tiktykoti kiekvieno jaunuolio kambarėje ir, nuolatos nuo ryto lig vakaro prieš akis stambiom raidėm šviesdamas -- mokytų žmonišką gyvenimo. Brestančio žmogaus sąmonės ugdytis ir doroviniams įsitikinimams susikristalizuoti -- būtų nemenka priemonė. Dabartinio Amerikos jaunimo viešas pakrikimas, žinokime, nepraeina nepalietęs ir mūsų šėmės jaun. kartos. Nemaža ir lietuvių yra nuslydę klystkeliais. Todėl sutelkime visas priemones atsparai, nes pavojaus grėsmė didelė ir skaudi. Dekalogo - paveikslu paruoša ir išleidimas greičiau. šiai apsimokėtų, nes tikty visoms šeimoms ir mokykloms -- visokioms dovanoms. Kas susiprastų paruošti?

Kaip regis, mums būtina sukurti Švietimo Centrą, kuris aprėptų ne tik liuanistines mokyklas, bet visus tos srities reikalus. Štai dabar vienam rašybos klausimėliui spręsti sudaryta ad hoc komisija. Bet nuolatos atsiranda ir daugiau panašių klausimų, kurie svarbūs mūsų visuomenei.

• Liudas Vismantas Dirvoje rašo: "Ypač vaikų literatūra visais būdais gabentina Vokietijon, nes dėl knygų stokos nulietuvėjimas sparčiais šuoliais žengia pirmyn". Ir tai ne pirmas toks šauksmas mūsų spaudoje dėl vaikų skaitinių trūkumo: per eilę metų vis kartojasi, bet būklė negerėja. Kodėl ty SOS niekas neišgirsta? Ir šis rūpestis galėtų priklausyti Šviet. Centrai, t.y. nuolatiniam vienetui, kuris be paliovos budėtų ir kur reikiant skubiai reaguotų. Greičiausia pagalba būtų šiuo atveju dalintis ar keistis knygomis. Vaikai greitai užauga, atliekamas knygeles galima pervesti kitiems. Pvz. Vokietijon siųsti vaikiškų knygų, tur būtų, pas save JAV surinkti nemaža, kurios atlikę pelėja arba išmetamos. Bet nėra kas suorganizuoti.

• Nesenai išėjo puiki knyga jaunimui -- Meistrenesaugu. Džiaugiamės ja, bet sykiu sąžinė kniet: kodėl jos reikėjo taip ilgai laukti? Net užmiršom, prieš kiek metų buvo ji premijuota. Kiek vėl metų lauksime panašios knygos? Čgal ir visai nesulauksime. Vaikai skubiai auga, deja, savos grožinės raštijos skaitinių mes jiems labai pavydime: kas kada atkiš lyg netyčia -- ir vėl tuščia vieta. Šitai į skaitymą jaunimo tikrai neįpratinime. O autoriai dar gražiai rašo, jaunų skaitytojų irgi pakaktų, jei knygų klausimas būtų planingai suorganizuotas ir tvirčiau, nuosekliau remiamas. Nesakykite, kad pinigų dabar trūksta! Lietuvių Fondas išsamsto plačius aruodus, tik, deja, jaunimo ir vaikų skaitybai nuolatinės globos nerodoma. Argi tai nesvarbus reikalas? Žinome, L. Fondas žiūri daugiau ty, kurie atneša prašymus, moka išprašyti. Gal kas pasiryžtų išmaldauti ir nuolatinę poziciją jaunimo - vaikų skaitiniams?

New Yorko gubernatoriaus Nelson Rockefellerio garbei Americana viešbutyje buvo suruošti pietūs, kuriuose gausiai dalyvavo ir lietuviai respublikonai. Nuotraukoje lietuvių delegacija linki Rockefelleriui būti išrinktu kitam terminui. Iš dešinės: Vakselis, Tėv, K. Bučnys, toliau G. Kumpikaitė, St. Gudas, gub. Nelson Rockefeller ir kiti.

JURGIS GLIAUDA

JUOZAS TUMAS — VAIŽGANTAS

žmogus ir asmenybė (8)

(Paskaitos metmenys)

Tai yra esminis Vaižganto raštų nemirtingumas lietuvių tautai. Iš kalbos nuotrupos, pasakytos Vilniuje, minint Vaižgantą, mes sužinome tokių kurjoją: žlugo buržuazinė santvarka su visa savo išnaudotojiška ideologija, mirė ir Juozas Tumas — kunigas — politikas — visuomenininkas. Tačiau gyvas išliko Vaižgantas — rašytojas, taurios sielos žmogus. Tai pasakė tarybinės Lietuvos rašytojas Vytautas Bubnys!

Nors Bubnys ir turi jo tėvų jam duotą Vytauto vardą, bet jis apsimeta Vytautas esąs. Jis yra lietuvių tautos janyčaras. Tai yra islamo karingumo metais krikščionių vaikai, pagrobti ir išreniruoti vikriai plauti gerkles krikščionims. Toks rašytojas janyčaras nesusivokia net savo posakyje, kad taurios sielos žmogus koks pasak jo buvo Vaižgantas, nesidomėtų gi — visuomeniškais reikalais, kurie būtų niekingi ir mirtingi. Tie jo rūpesčiai ir buvo taurūs. Tai buvo rūpesčiai savo tautos gyvybe. O gyvybė gali klestėti ir vystytis tik savos valstybės struktūroje. Visa tai atmetus, matome ne Vaižgantą, bet vieną iš Vaižganto dalelių. Nelyginant buvo muziejuje Vaižganto kailiniai, bet ir juos paėmė tarybinė santvarka ir nusavino. Gal tam rašytojui janyčarui ir atidavė, kad tik jam Dievas padėtų kada rašyti taip, kaip Vaižgantas rašė.

Turint galvoje šį Bubnio minėjimą kabutėse, tenka pramatyti ir visus minėjimus, kur tik tai dalelė Vaižganto neaprepiamo dydžio ir buvo pristatyta auditorijoms.

Pragiedruliai yra Vaižganto kūrybos vainikas. Sekė Dėdės ir dėdienės, Šeimos vėžiai ir kiti. Tai labiau socialinės sistemos paliečiamos problemos. Visos jos greta žemės ir greta žmogaus, vis siekiančios laimės. Čia vertintojai, nagrinėdami tuos kūrinius, ėmė vadinti Vaižgantą optimistinės pasaulėžvalgos kūrėju. Atrodė, kas gi jei ne Vaižgantas, kaip ir realiame gyvenime, suteiks daugiau optimizmo ir beletistikos. Siekti laimės reiškia jau būti optimistu. Mizantropai laimės neieško, aukos prasmės nesupranta. O dabartinis modernizmas jau užvertė literatūrą mizantropais, mazochistais, cinikais kitiems ir sau. Bet tai epochos ir mados reiškinys. Nei žmogus yra nuolatinis optimistas, nei jis mizantropas. Žmogų stūmė ir stums jo vitaliniai interesai. Ir mizantropas savo splayne ir merdėjime atranda pasitenkinimą. Žmogus yra neaprepiamas pasaulis, jis yra makrokosmas mikrokosme. Ir įvisą vertinimų spektą išiveržė nauja gaida. Tai buvo daktaro Griniaus Vaižganto studija. Grinius atmetė tradicinę pažiūrą, kad Vaižgantas yra vien optimizmo skelbėjas. Iš jo kūrinių asmenų Grinius atrado, kad daug kur Vaižgantas iškelia gyvenimo slogutį ir žmogaus aistras, kaip griauamas jėgas. Dalinai ta pažiūra yra teisinga. Ta pažiūra yra praplatinanti Vaižganto, kaip rašytojo diapozoną. Apie jo žmogaus portretūrą aš ką tik kalbėjau anksčiau.

Bet Vaižganto prakilnūs optimizmas glūdi jo kovoje. Kur yra kova dėl savęs, kova dėl savo asmeniškos laimės ir kova dėl savo tautos atbaigtumo laisvėje (kas buvo janyčariškai užtylėta pavergoje tėvynėje) ten yra optimizmas. Ir čia Vaižgantas buvo optimistas. Juk optimizmas yra pulko vėlia-

voje mūšio káda aplink skausmas, žaizdos ir kraujas. Kol vėliava plevesuoja mūšis nėra pralaimėtas. Ar Vaižgantas, jau prieš 36 metus miręs nėra ta nepralaimėjusio mūšio pulko vėliava? Tikslai dėl to, kad jis yra ta vėliava, ir tie daliniai, janyčariški minėjimai buvo ir pavergoje Lietuvoje. Ir tokie minėjimai, ačiū jų organizatoriams, jau yra tas tautinis optimizmas, kurį ten igyvendino Vaižganto galia.

Vaižgantas dvelkia savo raštuose vaizduojama logika kovoje dėl tautos savistovumo. Čia viskas yra logika kovoje dėl tautos savistovumo. Čia viskas yra be skambių obalsių, be fanfarų ir pozos. Kova su rusų administracija apsiereiškia netgi ekonominių pozicijų užkariavimu. Pozityvus kultūrinis darbas, kad ir kaip kuklus jis bebūtų. Pozityvus ekonominis laimėjimas, yra tos nematomos, bet lemtingos kovos elementai.

Tai, pavyzdžiui, anam metui būdingas žemių išpirkimas, kad tik ji būtų lietuvių rankose, net kelių taisymas, net laukų melioracija, kaimo pramonė, lietuviškasis žmonių švietimas. Visa tai ir dabar atgyja savo poveikiu lietuviui, Lietuviai, Vaižganto teze, turi būti praktiškai žmonės. Ta savo teze jis labai artimas kitam mūsų literatūros milžinui, Donelaičiui. Žmonės turi turėti šaltą protą, jis turi mėgti dirbti. Kada tokių susitelkia jau būrys, jau yra didžiulis veiksnys igyvendinti savai idėjai.

Seimos vėžiuose ta šalto proto ir darbštumo idėja išplinta į miestų užkariavimą. Tada, kurtis mieste išeiviui iš kaimo, buvo gal būt tolygu dypukų isikurtuvėms Amerikos gyvenime. Tai buvo sunkus uždavinys, skirtas sumaniam ir atkakliam. Ta gyvybine tautai tema Vaižganto traktuota su neslapiu raginimu: nebijok kovos! Šiame veikale, palinkęs į jau aiškiai dėstomą teoriją, Vaižgantas, gal pirmą kartą, pralaimi meniškai tiesai. Čia per daug didaktikos ir per daug šaržo nemėgiams jo personažams. Bet savo laiku tai buvo orientyras veiklai ir kovai.

(Pabaiga kitame numeryje)

RETAIN JUDGE ALVIN I.

KREINZLER

Court of Appeals of Cuyahoga County

Endorsed by Bar Associations,
Newspapers, Labor and Civic Groups

George Dobrea, Chairman, 3324 West 159th Street

ALFONSO DARGIO PARODA ROCHESTERY

Dail. Alfonso Dargio kūriny "Composition", kuris išstatytas drauge su kitais jo kūrinių šiuo metu vykstančioje parodoje meno galerijoje ATELIER 696 - 696 Park Ave., Rochester, N.Y. Paroda bus atidaryta iki lapkričio 6 d. Lankymo valandos kasdien nuo 11 iki 5 val. vak.

DELLA E. JAKUBS & SON
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo6621 Edna Avenue
361-1763936 East 185th Street
531-7770Vote **YES** on Issue 7

Norėčiau pradėti, sakydamas Jums, namų šeimininkai, taksų mokėtojai ir balsuotojai Clevelando miesto, pabrėždamas svarbą jūsų balsavimo "TAIP" už pasiūlymą Nr. 7 antradienį, lapkričio 3.

Kada sudedame materialinę ir žmogiškąją sumą Clevelande, daugiau kaip 20% visų clevelandiečių yra virš 65 metų ir gyvenančių ribotose pajamose, kiti 25% yra mokyklinio amžiaus vaikai, 26% miesto nuosavybės nėra taksuojama, taip kaip muziejai, universitetai, valstybiniai pastatai, ligoninės ir religinės inttitucijos.

Jūs, taksų mokėtojas, laimėsite balsuodami "TAIP" už pasiūlymą Nr. 7, nes jūsų nuosavybės taksai bus sumažinti — tegu anksčiau gyvenusieji clevelandiečiai, pabėgę į priemiesčius, bet besinaudoją Clevelando miesto patalpomis, moka didžiąją dalį taksų už patarnavimus, už kuriuos jūs iki šiol mokėjote.

Atsiminkite, jums yra svarbu, kad jūs balsuotumėte "TAIP" už pasiūlymą Nr. 7 antradienį, lapkričio 3 d.

COMMITTEE FOR TAX REFORM, CHM., A. A. SOMMER, JR.,
SUITE 1048, PICK-CARTER HOTEL, CLEVELAND, O.

VOTE FOR IRWIN L.

X **SILBERT**

For Judge—Common Pleas Court

Silbert for Judge Comm., Edward J. Kovacic, Chm., 7308 Hecker, Cleveland, O.

NEW CANADIAN BLITZ DIET

LOSE 5 POUNDS OVERNIGHT!

Learn the secret of incredible, No-Effort, No-Drug, ONE-DAY reducing formula! Have your wholesome, yummy "Blitz"! (4 mystery meals)—Go to bed! Wake up!—and you have lost 5 pounds. Unbelievable? Sure! But it works. Every time. OR YOUR MONEY BACK! SPECIAL OFFER (limited period only): \$3.00

Yes I want to lose five pounds overnight. Please rush by mail CANADIAN BLITZ DIET. I enclose \$3.00 cash, money order, or cheque (Sorry no C.O.D.'s). If payment by cheque enclose \$3.50 to cover handling costs.

CANADIAN BLITZ DIET
203 - 15104 Stony Plain Road,
EDMONTON, Alberta, Canada

Name

Address

City State Zip

V. ŠAUDŽI AMŽINYBĖN PALYDINT...

(Atkelta iš 3 psl.)
Tų metų rudenį performavus 12 pėst. pulką, V. Šaudzis paskirtas 3 pėst. D.L.K. Vytauto pulko vadu, o 1926 m. rugpjūčio 31 d. tą pulką išformavus -- 1 pėst. D.L.K. Gedimino pulko vadu. 1927 m. V. Šaudzis perkeltas į Kariuomenės Štabą ir paskirtas Vilkaviškio, paskui Kaišiadorių karo komendantu. Tas pareigas ėjo 6 metus. Ir kai Lietuva norėjo 1933 m. rugsėjo mėn. iš-
ėjo atsargon. Už pasižymėjimus laisvės kovose apdovanotas Vyčio Kryžiaus IV ir V laipsnio ordinais, o už nuopelnus kariuomenei -- D.L.K. Gedimino III laipsnio ordinu. Be to, apdovanotas Lietuvos Nepriklausomybės, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių ir Latvijos Nepriklausomybės medaliais.

jungo, 1941 m. birželio mėn. plk. V. Šaudzis aktyviai reikšėsi partizanų sukilime Kaune. 1944 m. su savo tautiečių mase pasitraukė į Vakarus, o 1949 m. rugsėjo mėn. atvyko į JAV. Pradžioje gyveno New Yorko valsčiuje, o 1957 m. persikėlė į Philadelphią. Čia tuojuo įsijungė į Lietuvos Veteranų Sąjungos "Ramovė" Philadelphijos skyriaus veiklą ir keletą metų tam skyriui vadovavo. Nuoširdžiai

dirbo ir JAV LB Philadelphijos apylinkės valdyboje, rūpestingai eidamas išdininko ir kitokias pareigas.
Giliame liudesyje pa-

liko našlė Liucija Jodelytė-Šaudzienė ir 4 sėserys už geležinės uždangos. Tegu velionio kūno pelenai randa ramią laikiną prieglaudą šioje

svečioje šalyje, kad išaušus Lietuvos laisvės rytui, galėtų būti pergabenti į Tėvų Žemę, kurią jis taip mylėjo ir už jos laisvę kovojo.

"Žmogus be priekaištino garbingumo"
DAVID T. MATIA
for COMMON PLEAS JUDGE
S. A. FRANKS, Chmn., 6604 Sunset Ave., Cleveland, O. 44131

Išrinkite...
ABRAHAM M. BRAUN
JUDGE
Court of Appeals
Remiamas:
• Cosmopolitan Democratic League
• Cleveland Bar Association
• Democratic Executive Committee
• Citizens League—Well qualified
Helen D. Novy, Chairman, 3514 Mapledale Ave.

TAUPYKIT PINIGUS!
BALSUKIT UŽ PASIŪLYMĄ NR. 5
UŽ AIŠKIOS LINIJOS MODERNISKĄ EKONOMISKĄ CUYAHOGA COUNTY ADMINISTRACIJĄ — DABAR!
★ PASIREIŠKIT GYVAI SU PASIŪLYMU NR. 5
Nov. 3 Election
★
Committee One-O-One
502 Ten-Ten Euclid Bldg.
Cleveland, Ohio 44115
John H. Cherlein, Chmn.

JUDGE NAHRA WINS BAR ASSOCIATIONS
Common Pleas Court teisėjas Joseph J. Nagra yra remiamas abiejų vietinių advokatų sąjungų lapkričio 3 d. rinkimuose. Cleveland ir Cuyahoga apskrities advokatų sąjunga sutiko remti teisėją Nagra pravedusi atsiklausimą tarp 4000 advokatų.
Daugelis civilinių organizacijų taip pat remia teisėją Nagra, kuris šiose pareigose yra nuo 1969 m. kovo mėn.
Štai keletas grupių, kurios tvirtina, kad teisėjas Nagra yra užsitarnavęs pasilikti šiame svarbiame poste:
• The Cleveland Press • AFL-CIO Cleveland Federation of Labor • Plain Dealer
• United Automobile Workers • Sun Newspapers • Polish American Inc.
• Citizens League • Mechanic's Educational Society of America
Teisėjo Nagra patirtis, kaip paktikuojančio advokato per 16 metų prieš užimant šią vietą, jam labai padėjo atlikti šias teisingumo pareigas. Nors palyginus buvo naujas narys savo pareigose, Nagra buvo paskirta išnešti sprendimus rekordini skaičių iš 12 pirmo laipsnio nužudymų ir didelio skaičiaus kontroversinių bylų.
Iki šiol teisėjas Nagra yra gavęs KIEKVIENO didžiausią nepriklausomą paramą savo pozicijai. Svarbiausia tačiau yra balsuotojai lapkričio 3 d. JŪSŲ BALSAS už teisėją Nagra labai rimtai prašomas.
Judge Joseph J. Nagra, Comm. Michael Rusco
4530 Warrensville Rd. 44128

Balsuokite už stiprią Ameriką!

BOB TAFT
for
U. S. SENATOR

Atsibuskite pirm, negu bus pervėlu! Bedieviai totalitariniai komunistai pažengė pirmyn Jungtinėse Amerikos Valstybėse strateginėje kariškoje jėgoje. Amerika šiandien neša slegiančią riziką atominio šantažo. Bob Taft žino, kad komunistai respektuoja jėgą ir tik jėgą. Bob Taft stovi už Ameriką, kuri yra tvirta ir laisva.

Bob Taft žino, kad stipri Amerika yra geriausia viltis taikai pasaulyje. Bob Taft žino, kad stipri Amerika yra geriausia viltis europiečių aspiracijoms abiejose pusėse geležinės uždangos.

- Balsuokite už stiprią Ameriką.
- Balsuokite prieš vienpusišką atsisakymą nuo gynimosi sistemos.
- Balsuokite už BOB TAFT į U. S. Senatą.

X

ROBERT TAFT

Lithuanian for Taft U.S. Senator Committee, Kazys K. Karpus, State Chairman, 1908 Euclid Ave., Cleveland, O.
Rita Premeneckas, President Lithuanian-American Rep. Club of Greater Cleveland

Špionažo Kazas

PIERRE NORD (26)

Wonderis pritariamai linktelėjo galva ir nuėjo į gretimą kambarį, kur buvo paliktas Vlasovas. Pasikeitęs keliais žodžiais, grįždamas į salioną, lyg netyčia paliko praviras duris, kad Vlasovas girdėtų kas čia kalbama. Tada Dubois išėjo į kitą kambarį ir atsivedė savo liudininkus, du stiprius, agresyvios išvaizdos vyrus, Bigourdan ir Palisse. Abu buvę garsūs rugy žaidėjai 1950 metais Prancūzijos komandoje. Jam davus ženklą, Bigourdan pradėjo aiškinti:
-- Penktadienį, sausio 31 d. mes gavome iš pulkininko įsakymą prižiūrėti, kad nieko blogo neatsitiktų poniai Albrand ir Routier.
-- Sausio 31? -- sušuko nustebęs pirmininkas.
-- Kaip jūs, pulkininke, galėjote numatyti, kad jiems gresia pavojus?
-- Išvakarėse Langley aš turėjau pirmą susitikimą su Wonderiu ir Vlasovu. Vienas žodis iš Wonder mane privertė būti pasiruošusiu. Jis man pa-

sakė, kad šiuo metu vyksta milžiniškas darbas identifiuoti aukštus prancūzų vyriausybėje asmenis, kurie yra užsimaskavę komunistai. Įsitikinęs, kad gen. Felsenas buvo melagingai sukompromituotas ir paskui nužudytas, kad negalėtų gintis, aš supratau, kad Vlasovas ruošiasi pakartoti "Felseno operaciją" Prancūzijoje. Prieš ką bus nukreipta jo ugnis? Aš susidariau galimų asmenų sąrašą. Pasižymėjau keturis ir turiu pastebėti, kad mano draugas Routier buvo sąrašo priešaky. Vlasovo vietoje aš būčiau jį apkaltinęs.
-- Mes vykdėme klasišką operaciją, -- pradėjo toliau aiškinti Bigourdan. -- Būtent, tai mes nustatėme laiką ir vietą, kur žmogžudys turėjo įvykdyti atentatą, kur jam patogiau būtų prisiartinti prie aukos: palikdami jam tik vieną galimybę išlaužti naktį į ponios Albrand vilą. Tas mums pavyko, nes pulkininkas iš Washingtono telefonu vasario 21 d. 9 val. vak. išpėjo, kad pasikesinimas nužudyti Routier ir ponį Albrand turėsias įvykti tą naktį.
-- Vlasovas man išdavė Routier vasario 21 d., -- įsiterpė pulkininkas Dubois. -- Aš padariau išvadą, kad Routier ir ponis Albrand turi "nusižudyti", kas reikš jų kaltumo prisipažinimą, pirm negu aš sugrišiu į Prancūziją ir galėsiu sukludyti jį plačiai. Vlasovas numatė, kad aš savo vyriausybę galėsiu įtikinti, kad Routier ir Albrand nekalti, bet CIA tuo netikės po jų nusižudimo. Tokiu būdu aš

pats, mano tarnyba, mano viršininkai, visi kartu pasidarys dėl CIA "įtartini".
-- Bet... tos aukos yra gyvos. Tad kodėl jūs sakote, kad jums pilnai nepasisėkė? -- paklausė pirmininkas liudininko.
-- Mums buvo pavesta bent vieną gyvą agresorių pagauti, -- atsakė Palisse. -- Gi mes turėjome reikalo su profesionaliais agresoriais ir kad patiems išlikti gyviems, turėjome šaudyti ir nušauti juos. Tad jų asmenybės nustatymas pasidarė...
Palisse suabejojęs atsisuko į pulkininką Dubois, kuris vietoj jo užbaigė:
-- ... sukompromituotas. Jie turėjo prie savęs pasus, bet aišku, netikrus. Jie nebuvo žinomi prancūzų kriminalinei policijai. Viską ką galėjome padaryti, tai juos nufotografuoti.
-- Sugrįžęs į Paryžių, -- vėl tęsė Dubois, -- kad užtikrinus jų šefą, kad jis galės nesibijoti, jog bus išduotas, aš paskelbiau, kad abu agresoriai katastrofoje žuvo, pasisekus jų agresijai. Routier ir ponis Albrand dingę iš viešo gyvenimo ir laikraščiai vasario 22 vakare paskelbė, kad du neatpažinti svetimšaliai automobilio katastrofoje sudegė, kad jų automobilio Nr. yra XY (tai buvo vienintelė tikra informacija).
Liudininkams pasitraukus, į salę buvo įvestas Vlasovas, kuris atrodė fiziškai išvargęs, bet protiniai judrus ir net labai gyvas. Pulkininkas Dubois jam ištiesė dvi fotografijas.
(Bus daugiau)

SPĄSTAI VYRIŠKAI GYPSY MOTH GIMINEI

"Dateline in Science" laikraštis spalio 2-ros dienos laidoje rašo, kad JAV Žemės ūkio Departamento pavyko pagaminti sintetinį cheminį junginį, kurio pagalba tikimasi smarkiai suma-

žinti medžių kenkėjų, kandžių giminės peteliškių -- gypsy moth prieauglių. Ši peteliškė per metus padeda apie 400 kiaušinių iš kurių išsiritę vikšrai graužia vaisinių bei kitokių medžių

lapus ir tokiu būdu naikina medžius. Kai buvo leidžiama vartoti DDT, tai šių medžių kenkėjų prieauglis nebuvo didelis, bet sustabdžius DDT vartojimą, jos labai smarkiai pradėjo dauginis. Pagal Žemės ūkio Departamento pranešimą, jau anksčiau buvo bandoma surasti cheminius junginius, kurie kontroliuotų šių peteliškių prieauglių. Bet rezultatai nebuvo sėkmingi.

Visai neseniai JAV Žemės ūkio Departamento darbininkams Ispanijoje, pavyko sugauti 78.000 moteriškos giminės gypsy moth peteliškių. Iš šių peteliškių paskutinių trijų pilvo segmentų buvo išgauta pakankamas kiekis cheminės medžiagos, kurios užteko praveisti cheminiams analizams, kurie padėjo nustatyti šios medžiagos cheminę formulę. Žinant formulę pasidarė nebesunku pagaminti sintetinį tokios pat sudėties cheminį junginį. Mat su brendusios gypsy moth patelės užpakalinė pilvo dalis gamina kvepiančią medžiagą, kuri

pritraukia gypsy moth patiną.

Patelė skraidyti negali, todėl ji paleidžia šią medžiagą į orą, kuri ore išsilaiko ilgai ir vėjo tampa nunešama į tolimas vietas. Gypsy moth patinas turi labai gerą uoslę, ir galėdamas skraidyti didelis nuotolius, užuodęs tą "moterišką" kvapą, skrenda prie patelės ją apvaisinti. Sintetiniai pagamintas junginys yra efektingesnis už natūralų ir jis patinus pritraukia geriau negu natūralus junginys. Todėl Žemės ūkio Departamento chemikai mano, kad per kelis metus jiems pavyks sutraukti visus gypsy moth patinus į spąstus, o pasilikusios vienos patelės negalės išlaikyti giminės, ir taip ši kenksmingų peteliškių rūšis pranyks iš miškų ir sodų. (rd)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS.
PRENUMERATĄ

PERRINKIT...

JUDGE BERNARD FRIEDMAN

Common Pleas Court

(Term beginning Jan. 3, 1971)

ENDORSED BY: Cleveland Bar Assn., Cuyahoga County Bar Assn., Cleveland Press, Plain Dealer, AFL-CIO Labor, Democratic Cosmopolitan League, Citizens League, Cuyahoga County Democratic Executive Committee.

X | BERNARD FRIEDMAN

Joseph Walters, Sec'y., 3001 Mapledale Ave., Cleveland, O. 44109

S. SAVE O. OUR S. SCHOOL

SUPPORT SCHOOL ISSUES 11, 12, and 13

KRIZĖ

Tautybių komitetas ragina clevelandiečius balsuoti mokyklų pasiūlymus 11, 12 ir 13...

lapkričio 3, 1970 rinkimuose

KRIZĖ

CLEVELANDO MOKYKLOS FINANSINĖJE KRIZĖJE

- Taksai mokami Clevelando mokyklų Pen-Central Railroad nuosavybei yra sumažinti nuo \$430,000 iki \$172,000 ir buvo įsakyta grąžinti \$774,00 už praėjusius taksus, kurie jau buvo išleisti.
- Kiti lokaliniai valstijos taksai, kurių buvo tikimasi, sumažinti 9 milijonais.
- Mažėjančių taksų duplikavimas reiškia mažesnes pajamas.
- Kylančios išlaidos dėl didėjančios infliacijos
- Didėjant mokinių skaičius.

NEPADINTI NUOSAVYBĖS TAKSŲ PASIŪLYMAS 12 ir 13

X | GEROS MOKYKLOS PADEDA ĮSTATYMU IR TVARKAI

RINKIMŲ DIENOS VERTĖS

BALSUOKITE UŽ:

- Už geras mokyklas, kad būtų pastovi aplinkė.
- Už geras mokyklas, kurios ugdo įstatymą gerbiančius piliečius.
- Daugiau amatų paruošimo šių dienų jaunimui.
- Daugiau mokytojų, kad pakeltų mokslinio lygį.
- Už pagerinimą šios dienos programos.
- Už išlaikymą mūsų šios dienos programą.
- Prieš drastišką sumažinimą esamos programos.
- Už kompetingumo palikimą.
- Už pakeitimą 100 metų senumo pastatų.
- Už mokyklų išlaikymą.

KRIZĖ

X | GEROS MOKYKLOS PADARO PASTOVIAS APYLINKES

KRIZĖ

BALSUOKIT LAPKRIČIO 3, 1970

NATIONALITIES COMMITTEE FOR SCHOOL ISSUES 11, 12, 13
Joseph Kocab, Chairman — 5302 Fleet Ave., Cleveland, Ohio

BALSUOKITE UZ SETH TAFT

Į CUYAHOGA APSKRITIES KOMISIONIERIUS

Jis rūpinsis, kad Cuyahoga apskritis dirbtų jums... ir visi apskrities rūpesčiai būtų vieši rūpesčiai. Jis turi konstruktyvią programą dėl piliečių saugumo, oro teršimo kontrolės ir geresnės viešos transportacijos. Balsuokit už Seth Taft lapkričio 3 d.

Greičiausias, taupingiausias ir paprasčiausias kelias siusti

D O V A N A S

savo giminėms į Lietuvą ir U.S.S.R.

yra nupirkti jiems

PREFERENTIAL SPECIAL ROUBLE
CERTIFICATES

— SPECIALIU RUBLIŲ PAŽYMĖJIMUS —
kuriuos galima pakeisti į pirmos rūšies prekes specialiose Vneshposyltorg'o užsienių valiutos krautuvėse.

KOKYBĖ YRA AUKŠTA
KAINOS ŽEMOS

Dėl naujo katalogo ir smulkesnių informacijų kreipkitės į bet kurią mūsų prisijungusių firmų:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: (215) WA 5-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45th St., New York, N. Y. 10036
Tel.: (212) CI 5-7905

PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL
AGENCY
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel.: (212) 581-7729

ar į jų skyrius, ar tiesioginiai į:

PODAROGIFTS, INC.
220 Park Ave. South, New York, N. Y. 10003
Telefonas: (212) 228-9547

PERSPĖJIMAS! Dėl savo saugumo ir greito užsakymų išpildymo, užsakykite TIKTAI per viršuje išvardintas firmas ar jų skyrius, kurios yra oficialiai pripažintos atstovauti Podarogiffts, Inc.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

VYTAUTAS ALANTAS

-- novelistas

STEPAS VYKINTAS

Vytautas Alantas yra apdovanotas ne tik dideliais literatūriniais gabumais, bet jis yra išėjęs ir gerą prancūzų mokymą: baigęs literatūros studijas Montpellier universitete. Čia jis įsigijo literatūrinę kultūrą, ypač veikalų kompozicijos srityje.

Kaip novelistas Vyt. Alantas reiškiasi mūsų literatūroje jau nuo 1931 m. Tada pasirodė jo pirmoji novelių knyga "Artisto širdis", kuri buvo kritikos teigiamai įvertinta. Po to jis parašė dar šiuos novelių veikalus: "Tarp penkių ir septynių", "Ant siūbuojančios žemės" ir "Svetimos pagairės". Neseniai "Nidos" leidykla Londone išleido V. Alanto naują novelių rinkinį "Nemunas teka per Atlantą". Šiame rinkinyje yra išspausdintos penkios novelės: "Viskas galėjo ir kitaip susiklostyti", "Nemunas teka per Atlantą", "Ugly Lithuanian", "Renesansas Žemaitijoje" ir "Viešpats ieško Viešpaties".

Mūsų literatūrinėje terminologijoje ypač imta novele vadinti smulkiosios prozos kūrinius, pasižymintius glaustumu, griežta kompozicine struktūra ir staigiu veiksmingumu. Amerikiečių literatūroje novele vadina romaną, kas neatitinka mūsų terminologijai.

Naujajame novelių rinkinyje Vyt. Alantas pasireiškia kaip ilgesnių novelių kūrėjas. Čia jo novelės užima tarp 50-60 puslapių. Tačiau novelistams nėra nupirkto Prokrusto lovos: jie

yra laisvi ir gali rašyti trumpesnes ar ilgesnes noveles. Galų galenovelės vertingumas nepriklauso nuo puslapių skaičiaus, o nuo turinimo, įdomumo, kompozicinio tobulumo.

Reikia pabrėžti, kad Vyt. Alantas kaip novelistas pasižymi novelių kompozicijos tobulumu. Jo visos penkios novelės turi plačią ir įdomią tematiką, priežastingai išugdytą fabulą, pinklį ir nuosekliai plėtojamą intrigą, arba sankiršą, ryškius personažus -- veikėjus ir gerą tikrovinį, psichologinį pagrindimą.

Novelėje "Viskas galėjo ir kitaip atsitikti" rašytojas susitinka Amerikos bare buvusį agronomą Jurgį Adomonį, kuris gerokai įkaušęs plūsta moteris dėl apviltos meilės. Jis rašytojui įteikia dienoraštį, kuris aprašo Adomono meilės istoriją Vilniuje. Čia jis susitiko pas policijos valdininką Petrą Rakutį Aušrą Gabriūnienę, karininko, išvykusio į Rytų frontą, žmoną, kurią jis išsimylėjo. Petro Rakučio suintriguotas, Gabriūnas persekioja žmoną ir Adomonį. Rakutis, susitaręs su Gabriūnu, net įmeta Adomono būta sprogstamos medžiagos. Sužeistas Adomonis gydomsi ligoninėje, jį lanko Aušra, bet ši, sužinojusi, kad Adomonis bus invalidas, pabėga su Rakučiu į Vokietiją, o vėliau atsiduria Amerikoje. Kai fabrike Rakučiui nutraukia dešiniąją ranką, Aušra su trimis vaikais grįžta pas Adomonį.

"Nemunas teka per Atlantą" rašytojas vaizduoja inžinierių Samą Norvainį, kuris gyvena amerikiečių šeimoje ir išsi-

myli jų dukterį Sintiją. Tačiau ši meilė yra pagrįsta materialiniais išskaičiavimais. Sintijos tėvai Norvainį nugirdo ir skubina apvesdinti, tuo tarpu Norvainis atgavina ankstyvesnę meilę Vasarei. Norvainio kova tarp materializmo ir idealizmo, tarp seksualumo ir idealios meilės baigiasi Vasarės laimėjimu.

"Ugly Lithuanian" Vacys Sereikis, Lietuvoje buvęs laiškanesys, vėliau pašto valdininkas, dirbęs Amerikoje, žmonos yra kaltinamas, kad nesirūpina vienintelės dukters Kunigundos ateitimi. Sereikienė, kilusi iš žemaičių bajorų, ypač nenori, kad jos duktė ištektų už juodadarbio šaltkalvio, nes Kunigunda yra išsimylėjusi Viktorą Barkų, kuris nenori inžinerijos studijų, o pasitenkina šaltkalvyyste. Motina taip suintriguoja savo dukterį su Barkumi, kad Viktoras Barkus nuo jos pasišalina ir veda portorikietę, o Kunigunda pabėga nuo tėvų ir išteka už negro presbiterijonų pastoriaus.

"Renesansas Žemaitijoje" vaizduojamas gimnazijos mokytojas, vėliau u-to literatūros profesorius Gintas Vaišnoras, kuris, būdamas studentas, nuvykęs į Plungės gimnaziją, išsimyli abiturientę Vandą Asteikaitę, gimnazijos direktoriaus Romualdo Bacvinskio mylimąją. Susipykęs dėl tos meilės su direktoriumi, jis išvažiuoja į užsienius studijuoti, Vanda išteka už Bacvinskio, o po 18 m., kada Gintas Vaišnoras ruošiasi vesti mirusio advokato žmoną Sigą, auditorijoje, jo paskaitoje atsiranda Gintė Bacvinskytė, kuri primena motiną Vandą ir buvusią meilę, ypač jos išdavas: atrodė, kad Gintė yra Vaišnoro duktė...

"Viešpats ieško Viešpaties" yra vaizduojamas Lietuvos kunigaikščio Vaišvilko gyvenimas. Pasinaudojęs istoriniais duomenimis, Vyt. Alantas mums sukuria individualizuotą ir ryškią Vaišvilko asmenybę. Vaišvilkas buvo Mindaugo vyresnysis sūnus, nors Alantas kelia abejonių, ar Vaišvilko tėvas nėra buvęs Vismantas. Jis Mindaugo nebuvo mylimas, buvęs nugrūstas į Rytus, ten priėmė stačiatikių tikėjimą, kurį laiką bastėsi Graikijoje, paskui, Treniotą, nuždžius, trejus metus buvo Lietuvos valdytojas. Valdžia jam įkyrėjusi, jis jautėsi labiau vienuolis, negu valdovas. Lietuva jam ir nelabai rūpėjusi, nes pasitraukęs iš valdžios, ją atidavė rusų kun. Švarnui, o pats buvo Švarno brolio Levo įsakymu iš keršto, kad jam nepavedė Lietuvos, Vladimire rusų nužudytas.

Trumpai apasakotas šių novelių turinys be abejo, nesudarys pilno Vyt. Alanto naujosios knygos vaizdo. Kompozicijos tobulumą ir intrigos painumą, nuoseklumą skaitytojas pajus tik pats perskaitęs šią knygą.

Ypatingas dėmesys atkreiptinas į novelių žmones. Jie visi yra beveik be išimties ryškūs, psichologiškai pagrįsti, idomi personažai. Ar sekime tokio moralinio supuvėlio Petro Rakučio darbus, ar gėrėsimės Vasarės lietuvišku stiprumu, jos giliomis ir sveikomis pažiūromis į Lietuvos istoriją, ar su ironija stebėsime leivos Sereikienės intrigas ir jos didžiavimąsi bajoriška kilme, ar grožėsime Vandos Asteikaitės artistiniu talentu ir noru iš kelti savo mylimąją literatūros viršūnę, ar žavėsime Šilės kilnia širdimi ir jos gilia tėvynės meile, visur mes jausime savaimingus charakterius. Vyt. Alantas yra charakterių vaizdavimo meisteris. Jis piešia žmogų ir fiziškai ir psichologiškai. Štai Vacys Sereikis "patogiai" tįsodamas fotelyje, tą šeštadienio popietę židrejo, kaip kaubojai snukiuojasi televizijos ekrane". Jis būdingas vidutinis valdininkėlis, kuris domisi labiau kaubojais negu savo dukters laime... Per dvidešimt su viršum vedybinio gyvenimo metų Sereikis taip buvo levos suvėtytas ir sumėtytas, jog per šalį žiūrint, iš jo buvo belikę tik pakratų... Susipykęs su žmona, Sereikis išsitraukdavo iš sofos kampo mažą paslėptą plūsmų bloknotėlį ir imdavo taip žmonai plūsti: -- Šunbajorė! Niekaprotė! Tulžienė! Kreivaklė! Piktė! Vištaprotė! Kvakna! Nevala! Skretena! Traila! Kleketa! Rėkla! Suoslė! Krioga! Netikša! Kyra! Skėtra! Švankslė! ir galų gale -- Akušerė!

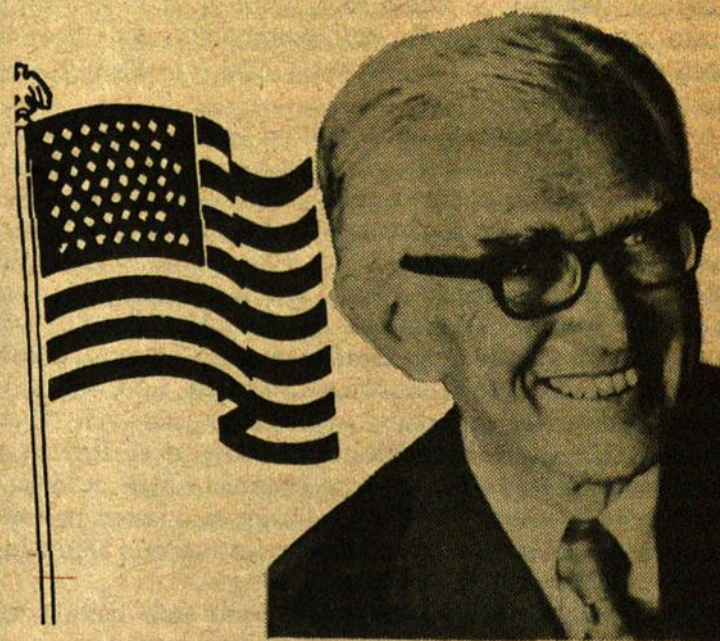
Ši paskutinė ištrauka rodo ir Vyt. Alanto kalbinį išmanumą. Rašytojas kurios gausybės žodžių kaip pvz. pakyla, pamina, sangrūva, palakstūnė, saldė, pasalkandiškai, kėsłauti etc.

Baigdamas šią recenziją, norėčiau dar pažymėti, kad Vytautas Alantas yra vienas iš pirmųjų istorinės novelės kūrėjų. Jo "Viešpats ieško Viešpaties" yra vertinama ne tik filosofiniu, religiniu, bet ir istoriškai tautiniu atžvilgiu. Iš jos plaukia ir prasminga istorinė išvada, kad Lietuvai ir lietuviams visuomet buvo pavojingiausias dalykas -- taisyti su Rytais. Jei Vaišvilkas būtų paklausęs Šilės, o ne Švarienės, kuri kreipė Lietuvą Rusijos link, tai gal Lietuvos istorijos ratas būtų kitaip pasisukęs... Bet Vyt. Alantas ir čia liko objektyvus: istorijos faktų neiškraipė, tik pačią novelę persunkė alantišku individualizmu.

Mūsų novelinėje literatūroje be abejo, Vyt. Alantas užims pagrindinę vietą.

-- Vytautas Alantas. Nemunas teka per Atlantą. Novelės. "Nidos" leidinyje nr. 79. 1970 m. 2 Ladbroke Gardens, London, W. 11, Gt. Britain, 263 pusl. Kaina \$3.50.

"Howard Metzenbaum supranta dirbančiųjų žmonių problemas. Todėl mes balsuojame už jį į U. S. Senatą."

TAUTYBĖS UŽ METZENBAUM

George Dobra
Andrew Dono
Anthony Garofoli
Joseph Kowalski
Alice Kuhar
Frank Makovicka
Moises Moldonado
Henry Speeth

ON NOV. 3, ELECT HOWARD M.

Metzenbaum

DEMOCRAT — U. S. SENATE

Nationalities for Metzenbaum, George Dobra, Chairman, 3324 W. 159 St., Cleveland, O.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

FEMALE

OPPORTUNITY for PROFESSIONAL HELP for 450 BED MEDICAL CENTER REGISTERED NURSES

For all services & all shifts. Good starting salary. Plus shift differential for evening & night duties.

REGISTERED DIETITIAN ADA THERAPEUTIC MALE OR FEMALE

X-RAY TECHNICIAN REGISTERED Salary commensurate with experience & ability.

EXCELLENT FRINGE BENEFITS. Such as: 100% paid Health & Life Insurance and Retirement.

Apply call or write to Personnel Director MEMORIAL MEDICAL CENTER P. O. Box 6688 Station C Savannah, Ga. 31405

(78-92)

IŠRINKIT...

JUDGE FRANCIS J.

TALTY

DEMOCRAT PROBATE COURT

Remiamas:

- Citizens League
- AFL-CIO
- Plain Dealer
- Democratic League of Cuyahoga County
- Polish American Congress
- Cleveland Bar Assn.

X FRANCIS J. TALTY

Talty for Judge Comm., Albert R. Kovacic, Asst. Chmn. 8018 Liberty Ave., Cleveland, Ohio

IŠRINKITE JUDGE JOHN L.

ANGELOTTA

To COURT OF APPEALS

Remiamas:

- Cuyahoga Bar Assn.
- Cleveland Bar Assn.
- Citizens League
- Newspapers
- Labor Unions
- Civic & Fraternal Organizations

Jack Dudek, Chmn., 17007 Van Aken Blvd. Shaker Heights, O.

PRITYRIMAS UŽSISKAITO — GRAŽINKITE

ROSE

JUDGE

COMMON PLEAS COURT

Endorsed by: Cleveland Bar Assn., Cuyahoga County Civic Improvement Assn., The SUN Papers, Citizens League—"Well Qualified"; Waterloo Beach Association.

Rose for Judge Comm., 940 Leader Bldg. Mrs. Ann Miller & Ralph E. Christman, Co-Chmn.

X E. M. ROSE

RETAIN JUDGE ALVIN I.

KRENZLER

Court of Appeals of Cuyahoga County

Endorsed by Bar Associations, Newspapers, Labor and Civic Groups

George Dobra, Chairman, 3324 West 159th Street

PRO LIETUVIO ŽIŪRONĄ

BOLŠEVIKAI VOKIEČIŲ TELEVIZIJOJE

Kiekvieną sekmadienį, 12 valandą, laisvųjų vokiečių televizijoje būna žurnalistų diskusijos, vadinamos internacionaliniu gūrksnojimu (Fruehschoppen). Jose diskutuojami aktualūs politiniai ir kitoki klausimai. Šios diskusijos visiškai laisviems žmonėms yra įdomios ne tiek savo turiniu, kiek psichologiniu aspektu. Iš žurnalistų judesių ir veidų matai, kaip jie valdo liežuvį, kad nepasakytų tiesos, kad neižeistų savo priešo, kad neišduotų valstybinių paslapčių...

Šioms diskusijoms diplomatiškai vadovauja vokiečių Werner Hofer. Pastaruoju metu jis taip jau pataikauja rusų bolševikams, kad net užmiršta amerikiečių žurnalistus pristatyti. Bolševikai diskusijose jaučiasi savotiški herojai. Be jų negali būti Europa saugi. Be jų negali gyventi pasaulis. Jei kur karas, kalti Amerikos imperialistai... Jei kur bolševikinį lėktuvą privertė pasukti į laisvąjį pasaulį, tai bausis priešų teroras... Keista, kad net laisvųjų kraštų žurnalistai bijo tiesos pasakyti. Pvz. prancūzų žurnalistas Michel Gordey, priminęs Stalino terorizmą, išsigando ir ėmė teisintis, kad Lėninas buvęs prieš terorą... Daugiau drąsos parodo amerikiečių žurnalistai, bet ir jie kartais būna labiau diplomatai, negu politikai.

Spalio 18 d. buvo diskutuojama apie rungtynes dėl Maskvos. Deja, diskusijos nukrypo visai nuo temos: ėmė ginčytis dėl Kanados įvykių, o apie Prancūzijos ir V. Vokietijos rungtynes dėl Maskvos beveik nieko nebuvo kalbėta. Būdinga, kad šiose diskusijose dalyvavo net du bolševikiniai žurnalistai: rusų -- Sergej Tossunjan ir jugoslavų -- Zoljo Brihta.

Kartą rusų bolševikų žurnalistas šiose diskusijose taip nusikalbėjo, kad davė klausovams suprasti, jog vokiečių užsienių reikalų ministeris Scheel pasirašys su Maskva sutartį dėl vodkos...

JURGINIS RUSŲ TARNYBOJE

Laisvajame pasaulyje yra veltui lietuviams brukamas toks šlamštaraštis "Gimtasis kraštas". Iš tikrųjų, neverta būtų į jo melus reaguoti, bet, neno-

rėdami, kad jis klaidintų kartais nesąmoningą lietuvių skaitytoją, randame reikalo atitaisyti skelbiamą netiesą.

"Gimtojo krašto" 41/193/ nr. yra paskelbtas Juozo Jurginio straipsnis "Kuo domisi istorikai?" Čia aprašomas tarptautinis istorikų kongresas Masvkoje. Jame dalyvavę ir 15 Lietuvos istorikų. Pasigyręs savo ir savo draugo Niunkos nuopelnais, be kitko J. Jurginis rašo: "Besikalbėdami priėjome išvadą, kad emigrantai istorikai JAV aukštosiose mokyklose nedirba ir moksliniais tyrinėjimais neužsiima, nes ir sąlygų tam neturi. Senąjį žinių bagažą jie naudoja publicistiniams straipsniams. Jau nieji istorikai, gimę JAV arba ten užaugę ir gyvenantieji iš darbo aukštosiose mokyklose, Lietuvos istorija iki XX amžiaus nesidomi ir paslaugų Lietuvos istoriografijai neatlieka. Su senojo laikotarpio Lietuvos istorikais bendrauja du nelietuviškos kilmės amerikiečiai: O. Bakus (Backus) ir K. Lėvė (Loeve). Išimti sudaro Los Angeles universitete dirbanti M. Gimbutienė, tik ji priklauso kitai mokslo šakai -- archeologijai".

Netiesa, kad emigrantai istorikai nedirba aukštosiose mokyklose: prof. Z. Ivinskis dėsto Bonnos universitete, o prof. A. Kučas Scrantono u-te istoriją. Mūsų istorikai moksliniais tyrinėjimais užsiima ir tremtyje. Tai nebūtų pasirodę A. Šapokos, Sruogienės istoriniai veikalai, J. Jakšto istorinės studijos LE., A. Geručio anglų kalba redaguotas ir lietuvių istorikų parašytas veikalas "Lithuania 700 Years" etc. Tik laisvieji Lietuvos istorikai skiriasi nuo J. Jurginio tuo, kad jie neklatoja Lietuvos istorijos, o objektyviai ją nagrinėja ir mokslškai pateikia skaitytojams. Tuo tarpu Jurginis Lietuvos istoriją tempia ant Kremliaus kurpalio, nes, anot lietuviškos patarlės, kur šuo laka, ten ir loja.

M. Sargenis

PAGALVOKITE BALSUODAMI UŽ TEISĖJUS

Lapkričio 3 d. nuėję į savo balsavimo vietovę be kitų balsavimo lakštų (ballots) gausite ir atskirą lapą, kuriame bus surašyti įvairūs kandidatai į teisėjus. Prieš balsuodami už juos, ge-

rai pagalvokite už kurią verta statyti kryželį. Nors dabartinė teisėjų padėtis nepavydėtina, nes Amerikos marksistai ir visokie nusikaltėliai grasina juos nušauti, tačiau kai kurie iš jų jau seniai įvairius nusikaltėlius baudavo labai lengvomis bausmėmis, arba net kartais ir visai išteisindavo.

Juodukas, kuris nušovė policininką J. Apanaitį, buvo padaręs 32 nusikaltimus ir buvo teisėjo paleistas valkiotis gatvėmis. Tas jaunas lietuvis policininkas kaip tik tapo auka tokio laisvėje palikto nusikaltėlio.

Jeigu teisėjai būtų griežtesni, ir skirtų stipresnes bausmes nusikaltėliams, tai ir nusikaltimų būtų mažiau. Visokie nusikaltimai didėja, nes visuomenė Amerikoje pasidarė nusikaltėliams labai nuolaidi. Ir ta pati visuomenė, neišskiriant nei aukštų pareigūnų, nei pačių vargingiausių žmonių, tampa nusikaltėlių aukomis. Tie nusikaltėliai, atlikę jiems skirtas lengvas bausmes, toliau žudo, šaudo ir degina.

Paprastas pilietis šią padėtį gali pagerinti dviem būdais:

1) Rašyti savo Senatoriui ir Kongresmanui ir paraginti jį balsuoti už Prezidento Nixo-

no norimus praveisti įstatymus, kurie šias problemas išspręstų.

2) Balsuoti tik už tuos teisėjus, kurie yra sąžiningi ir griežti.

Lietuvių Respublikonų Klubas Clevelande siūlo balsuoti už šiuos teisėjus:

C. William O'Neill -- I Vyriausią Aukščiausią Teismą;

J. J. Corrigan -- I Aukščiausią teismą;

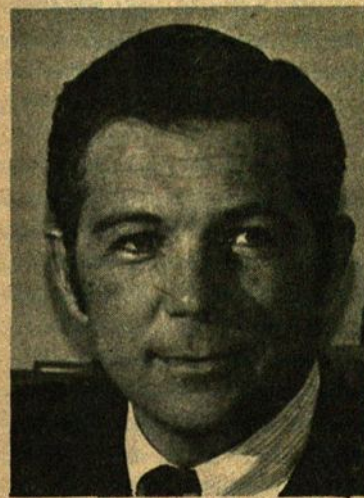
Alvin I. Krenzler -- John M. Manos -- I Apeliacijos teismą;

Allen Bartunek -- I Probate Court.

Frances May -- I Common Pleas Court.

Joseph J. Nagra -- I Common Pleas Court.

Rita Premeneckienė Lietuvos Respublikonų Klubas Pirminkė Clevelande

Lapkričio 3 d. balsuokite už JOHN D. HERBERT, kuris kandiduoja į Ohio valstijos Attorney General. Būdamas Ohio valstijos išdininku, jis Ohio valstijos žmonėms gavo 170 milijonų dolerių iš palūkanų.

Lapkričio 3 d. balsuokime už John D. Herbert.

Rita Premeneckas Lietuvos Respublikonų Moterų Komiteto už J. Herbert pirminkė

Lapkričio 3 d. balsuokite už GEORGE V. VOINOVICH, reprezentuoti jus Ohio atstovų rūmuose.

George Voinovich yra jaunas ir energingas politikas, daug pasidarbavęs įstatymų leidime.

Per keturis metus jis yra pristatęs 65 įstatymus, kurie buvo patvirtinti.

Jis kovoja už išvalymą Erie ežero, ir yra griežtai pasisakęs prieš universitetų maištininkus.

Lietuvių Respublikonų Klubas Clevelande prašo visus lietuvius, gyvenančius 53 distrikte lapkričio 3 d. balsuoti už George Voinovich.

Rita Premeneckienė, pirminkė Jadvyga Budrienė, sekretorė

• DAVID T. MATIA, kandidatuojas į Common Pleas teisėjus, yra be priekaištino garbingumo. Jį remia Cleveland Press ir automobilių darbininkų unija.

Matia yra buvęs Ohio valstijos rūmuose atstovu 8 metus ir savo pareigas atliko be priekaištų.

Skaityk ir platink DIRVĄ

BALSUOKIT UŽ ŠIUOS DEMOKRATUS

(Paimk su savim į balsavimo vietą)

Governor

JOHN J. GILLIGAN

Lt. Governor

ANTHONY D. CALABRESE, SR.

Attorney General

WILLIAM J. BROWN

State Auditor

JOSEPH T. FERGUSON

Secretary of State

JOHN F. KENNEDY

State Treasurer

GERTRUDE W. DONAHEY

U.S. Congress

JAMES V. STANTON

LOUIS STOKES

CHARLES A. VANIK

RONALD M. MOTT

JOSEPH J. BARTOLOMEO

County Commissioner

FRANK M. GORMAN

County Auditor

ANTHONY O. CALABRESE, JR.

U.S. Senator

HOWARD M. METZENBAUM

State Senator

M. MORRIS JACKSON

ANTHONY F. NOVAK

JOHN E. CORRIGAN

State Representative

IKE THOMPSON

LARRY G. SMITH

ANTHONY J. RUSSO

JOHN D. THOMPSON

ROBERT JASKULSKI

TROY LEE JAMES

PATRICK A. SWEENEY

JAMES J. FLANNERY

RICHARD F. CELESTE

JAMES P. CELEBREZZE

JOHN J. ZIELINSKI

WILLIAM J. GILLIGAN

TERRY A. McGOVERN

JOHN G. SWEENEY

LEONARD OSTROVSKY

HARRY LEHMAN

WALTER RUTKOWSKI

Cuyahoga County Democratic Executive Committee, Joseph W. Bartunek, Chmn. Hotel Statler-Hilton, Cleveland, Ohio

BALSUOKIT UŽ... JAMES P.

KILBANE

JUDGE, COURT OF APPEALS

PRITYRĖS — SĄŽININGAS — KOMPETETINGAS

Practicing Att'y. 18 Yrs. • State Representative 1955-63 • State Sen. 1963-65
ENDORSEMENTS: DEMOCRATIC ORGANIZATION • ORGANIZED LABOR
MEMBER: Amer. Trial Lawyers Assn., American, Ohio, Cuyahoga, Cleveland Bar Assn's.
SKIRTAS BENDRUOMENĖS TEISINGUMUI IR TARNYBAI

X

JAMES P. KILBANE

Kilbane for Judge Comm., C. Traczyk, Chmn., 17520 Chatfield Rd.

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE
Cleveland, O.

5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 6 months maturity
5 3/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 1 year maturity
6% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$10,000 minimum — 2 year maturity

BRAZINSKŲ GYNYBAI RENKAMOS AUKOS

ALT Clevelando Skyrius renka aukas Prano ir Algirdo Brazinskių gynimo išlaidoms padengti. Visos aukos bus persiųstos ALT Centro Valdybai, kuri organizuoja šio reikalo finansavimą.

Aukos galima įteikti skyr. vald. išdininkui p. V. Palūnui, 518 Catalina Drive, Akron, Ohio 44319; skyr. pirm. A. Pautienui, 2733 East Overlook Road, Cleveland, Ohio 44106 arba įteikti bet kuriam iš skyriaus Valdybos narių prie abiejų liet. parapijų bažnyčių po sekmadienio šv. Mišių.

Spalio 25 d. buvo pradėta speciali rinkliava Brazinskių gynbai finansuoti. Per pirmas dvi dienas virš šimto Clevelando lietuvių suaukojo apie puspenktą šimto dolerių. Rinkliava yra tęsiama.

Guoda Stuogytė-Carpenter, Clevelando veikėjų J. ir V. Stuogių dukra, buvusi ALT skyriaus sekretorė, prisuntė \$20.00 auką.

ALT Skyriaus Valdyba dėkoja visoms organizacijoms kurios prisidėjo ir visiems savo talkininkams.

• LVS RAMOVĖ Clevelando skyrius lapkričio 1 d., sekmadienį, 12 val. Lietuvių Salėje (apatinėje) rengia informacinį susiršinimą.

• NORINTIEJI dalyvauti Čiurlionio Ansamblio baliuje galite status ar vietas užsisakyti pas Algį Penkaską telefonu: 888-5940.

Penktadienio vakare galite kreiptis į Šv. Jurgio parapijos salę telefonu: 361-9555, kur vyks Čiurlionio Ansamblio repeticija.

Visais draudimo reikalais kreipkitės į prityrusį atstovą — V. GIEDRAITĮ, telefonas 944-6835, kuris suteiks Jums reikalingas informacijas.

VISI Į 18-JĄ LIETUVIŲ DIENĄ

LAPKRIČIO 7 D., 7 V. V. (ŠEŠTADIENIS)

KONCERTAS

Programoje: pianistas A. KUPREVIČIUS; ČIURLIONIO KANKLIŲ ANSAMBLIS su soliste GRIGALIONAITE, vadovaujant O. MIKULSKIENEI, CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS, vadovaujant R. BABICKUI.

VAISĖS, BARAS, BUFETAS.

Lapkr. 7 d. Suaugusiems 3 ir 2 dol. Moksleiviams 1 dol.

Rengia LB CLEVELANDO 1-OS IR 2-OS APYL. VALDYBOS

• VYTAUTAS PUŠKORIUS, jaunas pianistas, muzikos studentas, kuris Lietuvių Dienoje Clevelande, lapkričio 8 d. išpildys meninę programą skambindamas Schuberto, Chopino ir Mendelssohno kūrinius.

• MEKSIKIEČIŲ FOLKLORINIS baletas spalio 30 ir 31 d. Clevelande, Music Hall, duos spalvingus ir išskirtinius spektaklius, su dainomis ir šokiais. Bilietai gaunami Clevelando Operos Assn., Burrows ir Higbees.

• LSS VADOVŲ IR VADOVIŲ studijinis suvažiavimas įvyksta šį savaitgalį spalio 31 - lapkričio 1 d. Clevelande, Jesuit Retreat House, 5629 State Rd.

Suvažiavime dalyvauja LSS vadovybės, tarybos, tarybos pirmijos, garbės teismo, kontrolės komisijos, seserijos, brolijos, akademinio skautų sąjūdžio vadovų nariai, tuntininkai ir tuntininkės.

• FRANCIS TALTY yra remiamas tautybių komiteto į Probate Court teisėjus. Jis stovi už ištatymus ir tvarką.

• Lietuvių Respublikonų Klubas Clevelande siūlo balsuoti už sekančius kandidatus lapkričio 3 d.

Į U.S. Senatorius: Robert Taft Jr.

Į Ohio Gubernatorius: Roger Cloud.

Į Leitenantą Gubernatorių: John W. Brown.

Į Attorney General: John D. Herbert.

Į Ohio valstijos sekretorių: Ted W. Brown.

Į Ohio valstijos išdininkus: Robin J. Turner.

Į U.S. Kongresą:

20 District: J. William Petro.

21 District: Bill Mack.

22 District: Adrian Fink.

23 District: William E. Minshall.

Į Ohio valstijos atstovų rūmus:

51 District: Gertrude E. Polcar.

53 District: George V. Voinovich.

54 District: Allen J. Bartunek.

Į Cuyahoga apskrities komisijonierius: Seth Taft.

Į Cuyahoga apskrities kontrolierius: Ralph J. Perk.

Jei turite kokių klausimų apie kandidatus prašau skambinti man telefonu — 871-4186.

Rita Premeneckienė, Pirmininkė

Jadvyga Budrienė, Sekretorė

• JOHN L. ANGELOTTA kandiduoja į apeliacinių rūmų teisėjus. Jis yra sprendęs komplikuočiausias bylas civiliniame ir kriminaliniame apskrities teisme.

X RE-ELECT
George V. VOINOVICH

Jūsų AKTYVUS atstovas OHIO valstijos legislatūroje
UOLUS KOVOTOJAS UŽ JŪSŲ TEISES!

Gyventojas Panelės švenčiausios Nepaliaujamos Pagalbos parapijos srityje. Stiprus rėmėjas lietuvių reikalų. Remiamas Press, Plain Dealer, Citizen League, AFL-CIO, U.A.W., Lietuvių Komitetas G. V. Voinovich Remti: Juozas Stempuzis, Raimundas Kudukis, Vito Jokūbaitis, J. Malskis.

• HOWARD METZEN BAUM yra didelis amerikietis, kuris nori dirbti dėl Ohio gyventojų, saiko Algis Rukšėnas, LB Tarybos narys, kuris yra Metzenbaum remti tautybių komiteto co-chairman.

• FRANK M. GORMAN, County Commissioner kandiduoja naujam terminui remiamas tautinių grupių.

• ABRAHAM M. BRAUN, remiamas demokratinio vykdomojo komiteto, kandiduoja į apeliacinių rūmų teisėjus.

Jis buvo County Prosecutor asistentu 35 metus.

• E. M. ROSE, jau 44 metus besiverčias advokato praktika, kandiduoja naujam terminui į Common Pleas teisėjus. Jį remia advokatų sąjunga ir respublikonų organizacija.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• ASD ir Korp! Vytis Clevelando skyrių metinė šventė įvyks lapkričio 14 d., 7:30 v. v. Čiurlionio ansamblio namuose.

GLUE MACHINE
SET-UP MAN
For folding cartons. Experienced on straight line and right angle gluers.
And
OFFSET PRESSMAN
Experienced in running quality printing on 25x38 and 36x49 2 color presses. Steady work. Overtime for qualified men.
ACME CARTON CORP.
6470 Miller Rd.
Dearborn, Mich.
313 — 581-4820 (79-85)

PARDUODAMI NAMAI

Geltonų plytų, 10 metų senumo. Viskas ant vieno aukšto. Trys miegamieji, valgomasis, moderni virtuvė. Padalytas skėpas. Du garažai. Nemažas sklypas. Richmond Heights, Nebrangus.

Beverly Hills prie Chardon Rd., Euclide. Tuščias, plytinis šešių kambarių namas. Du židiniai. Valgomasis. Padalytas skėpas. Garažas. Neperbrangus. Galima išmainyti į jūsų namą.

Turim du gerus namus prie E. 185 gatvės. Abu namai turi aluminium siding.

Norintieji pirkti ar parduoti kriepkitės į
EAST SHORE REALTY
Realtor — Juozas Mikonis
UMLS

481-6900 731-9400
531-2190 (82-84)

IŠRINKIT...

Roger CLOUD
for
GOVERNOR

Roger Cloud yra VIENINTELIS kandidatas su valstijos vyriausybės patyrimu.

Jis rūpinasi tautinėmis ir etninėmis problemomis ir tarsis su visais jų vadovais kiekviena svarbia problema ir juos liečiančiu pasiūlymu.

REMIAMAS:

- Frank J. Lausche, former Governor and U.S. Senator
- American Nationalities & Ethnic Political Action Committee
- Many Civic and Fraternal Organizations

Roger Cloud for Governor Nationalities Committee, Bohdan Futey, Chmn., Nicholas Bucur, Co-Chmn., 814 Prospect Ave., Cleveland, O. 44115

KVALIFIKUOTA ir PRITYRUSI!

Išrinkit...
Gertrude W. DONAHEY
for
Treasurer of State Democrat

— ATSTATYKITE OHIO GARBĘ —
Remiama: • AFL-CIO • Plain Dealer
• State Democratic Organization

X Gertrude W. DONAHEY

Donahey for Treasurer of State Committee,
A. Karlinger, 21329 Lake Shore Blvd., Euclid, O.

COMMISSIONER FRANK M. GORMAN JIS BALSAMO UŽ JUS

KADA JIS...

- Davė žingsnį kovai su vandens užteršimu
- Pagerino apskrities ligoninių lygį
- Įsteigė Cuyahoga Community College

Perrinkite GORMAN County Commissioner

Remiama: Cleveland AFL-CIO • Cosmopolitan Democratic League • Democratic Party • Hungarian Democratic League • Polish-American Congress

C. Carl, Chairman, 18103 Norwell Ave.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **INA ARMINIENĖ**, iš Adelaidės, Australijos, jau antras mėnuo lankosi JAV-se. Šiuo metu svečiuojasi New Yorke pas seserį Jasėnienę. I. Arminienė yra aktyvi Australijos lietuvių moterų veikėja.

• **INŽ. VIKTORAS ir ALDONA KANAUKAITĖ-NAUDŽIŪNAI** Chicagoje spalio 12 d. susilaukė dukrelės vardu Renata - Viktorija. Naudžiūnai augina 3 metų Ingridą-Al-doną.

Aldona Naudžiūnienė yra buvusi lietuvių visuomeniniame gyvenime veikli newyorkietė.

• **ALGIS J. BUTKUS**, Korp! Neo-Lithuania narys, New Yorko tautinių šokių grupės šokėjas, aktyvus skautas, jau antras mėnuo kai atlieka karinę tarnybą Vietname.

Jo tėvelis inž. Juozas Butkus, Korp! Neo-Lithuania filisteris, yra didelis Dirvos rėmėjas.

• **ALBINAS IR IEVA TREČIOKAI**, iš Orange N.J., spalio 23 d. išplaukė laivu Europa kelioms savaitėms atostogų į Karibų jūrą ir ten aplankys keletą salų. Kartu su jais keliauja Marijona Bačiūnienė, iš Sodas, Mich., Emilija Si-niūšienė ir Alice Koehler.

KALĖDINĖS DOVANOS

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet, artėjančių Kalėdų švenčių proga, siūlome specialiai sudarytus siuntinius, kurie bus maloni ir praktiška dovana Jūsų artimiesiems.

DOVANŲ SIUNTINYS 1 (1970).

3¼ jardo angliškos vilnonės geros rūšies kostiuminės medžiagos, 3 jardai crimplene medžiagos tinkamos moteriškam puikiam kostiumui arba dviem suknelėm, 3 jardai vyriškam arba moteriškam paltui eksportinės rūšies veluras arba wool ir cashmere medžiaga, 2½ jardo vilnonės suknelei medžiagos, 1 nailono arba cottono išeiginiai marškiniai, arba bluskiutė, 2 poros moteriškų arba vyriškų vilnonių arba nailoninių kojinių.

Siuntinio kaina įskaičius muitą ir visas persiuntimo išlaidas yra \$95.00.

DOVANŲ SIUNTINYS 2 (1970)

2 vyriški arba moteriški itališki su diržu dėvimi nailono lietpalčiai, crimplene medžiaga dėl dviejų puikių suknelių, vyriškas arba moteriškas megstukas, vilnonis arba acryleno, 3¼ jardo vilnonės kostiumui medžiagos su įrašu "all wool made in England", 1 puiki gėlėta vilnonė skarelė.

Siuntinio kaina su visomis išlaidomis yra \$95.00.

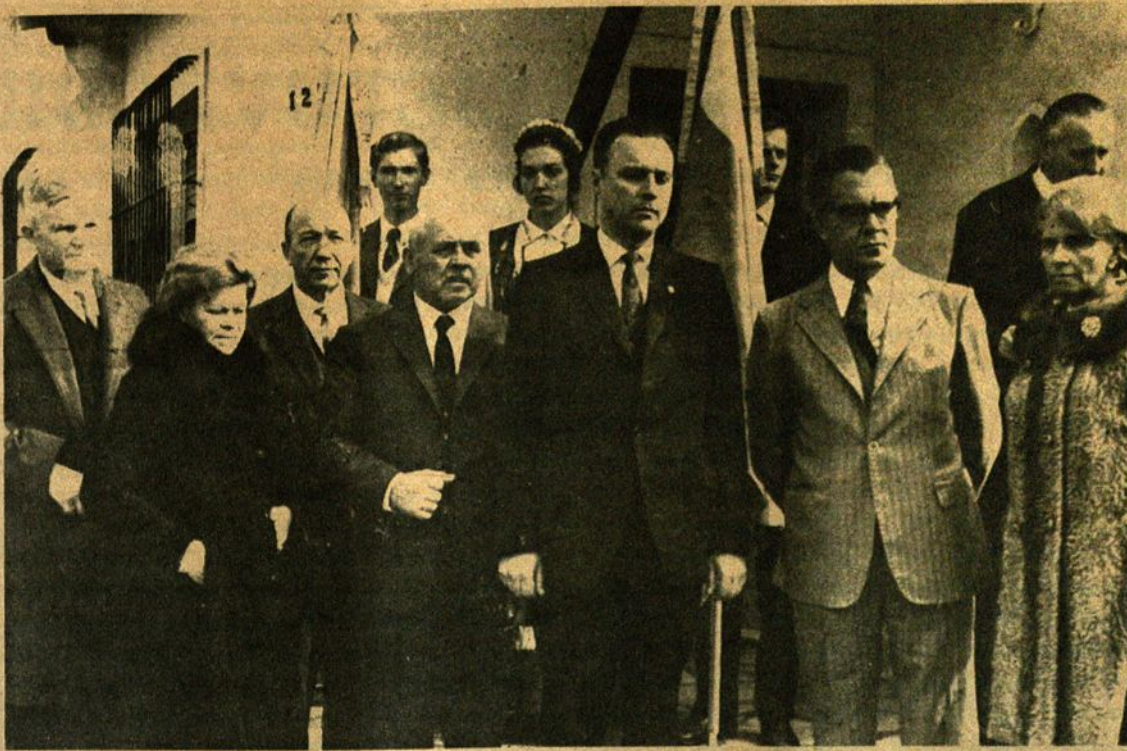
Taip pat, mielai dedame į šiuos arba kitus rūbų siuntinius dalykus, kurie Lietuvoje yra labai vertingi ir pageidaujami. Dirbtinio Mink (audinės) kaifio paltui viršus 40.00, vilnonės gėlėtos skarelės 5.00, vyriški arba moteriški nertiniai 12.00, nailono marškiniai 8.00, nailono lietpalčiai 11.00, gėlėtos nailono skarelės \$2.00, nepermatomo nailono suknelei 11.00, puikūs vilnoniai moteriški šaliai, 9.00, ir kita.

Už \$36.00 pasiūčiame maisto siuntinį iš specialiai parinktų produktų. Priimame užsakymus auto mašinoms, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, persiūčiame pinigų ir t.t.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. Juras),

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2 ENGLAND.
TELEF. 01 739-8734.

Buenos Aires, Quilmes priemiesty buvo atidaryta Lituanija gatvė. Nuotraukoje ALOS Tarybos vicepirm. K. Kliuga, gatvės "krikštyną" kūmai E. Čekanauskienė, J. Čekanauskas, K. Račkauskas, ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas, Quilmes priemiesčio burmistras J. Cichero ir kūma K. Čekanauskienė. Antroje eilėje rambiniečiai J. Romeika, Rugsėnaitė, Baržius ir iškilinėms vadovavęs Z. Juknevičius.

A. Kirstuko nuotrauka

sirinkimą. Brazinskių gy-nimo fondui čia pat suklo-ta \$121. Klubo pirminin-kė, nenuilstama visuome-nės veikėja A. Devenie-nė, jau spėjusi susisiekti su VLIKu, padarė sklandų ir realų padėties pranešimą. Jai tal-kininkavo J. Andrius ir A. Žarskus, paaiškinant detales, bei A. Markevičius, V. Lembertas ir E. Gedgaudienė, renkant parašus Turkijos prezi-dentui ir aukas Brazins-kų fondui.

Be smulkios ir berei-kalingos gaišaties, iš-skyrus vieno asmens su-abejojimą ar "turime tei-sę be Valstybės Departa-mento leidimo rašyti pe-ticijas užsienin", susi-rinkimas praėjo retu pa-kilimu bei solidarumu. Posėdžiui pasibaigus, girdėjosi nuosirdžių pa-sitenkinimo balsų. "Ne-

Prof. A. Varno parama knygai 'Mūsų praeities beiėškant'

Prof. Adomas Varnas gyvenęs Chicagoje, ne-žiūrint savo amžiaus ir kuklių pajamų, atsiuntė Č. Gedgaudo knygai pa-remti \$50.00 auką ir pri-dėjo šį laiškutį:

"Idedu čia \$50.00 čė-kį, kuri malonėkite pri-imti, kaip rėmėjo įnašo dalį, talkinančią Č. Ged-gaudo knygos "Mūsų pra-eities beiėškant" išlei-dimą. Antrąją dalį pasi-stegsiu vėliau pasiųsti.

Turiu gilaus pagrindo tikėti, jog dvasinėje lie-tuviškų girių sėsloje užuovėjoje Č. Gedgaudo

visi mes dar esame ap-snūdę ir abejingi". "Štai kaip reikia kovoti dar-bais, ne žodžiais". (m)

Balfo vėjus Chicagoje pradėtas vykdyti pilnu tempu. Spalio 4 pra-dėtas visuotiniu susirinkimu. Nuotraukoje prezidiumas. Iš kairės: K. Deveikis, K. Balčiūnas, Z. Tavaras, V. Mankus, E. Markūnienė, J. Mackevičius, J. Šlajus, J. Jasaitis, O. Zailskienė, P. Cubulskis, kun. dr. J. Pauperas, vėjus globėjas J. Evans, kun. A. Stašys, A. Dzironas, V. Kasniūnas, A. Balčiūnas ir V. Šimkus.

LIETUVIŲ KANKINIŲ KOPLYČIA

SV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE

JAU DEDIKUOTA

Jos įrengimo išlaidos dar reikalingos jūsų aukos. Įamžinkite save ir savuosius šio paminklo kūrėjų skaičiuje.

Savo auką siųskite:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND

2701 West 68th Street
Chicago, Ill. 60629

Jūs džiaugsitės gyvenimu daugiau su State Savings

MĖNESINIŲ ČEKIŲ

Mes siūsiame Jums čekį se-kantį mėnesį — ir kiekvieną mėnesį — kol jūs pasakysite mums sustoti!

Tik investuokit \$1,000 ar daugiau į State Savings tau-pymo sertifikatus — Jūs už-dirbsite milžinišką 5.25% per metus, išmokamus Jums (ar kam kitam nurodytumėte) su MĖNESINIŲ ČEKIŲ.

Skambinkit ar atėikit pilnom smulksenom nemokamo patarnavimo!

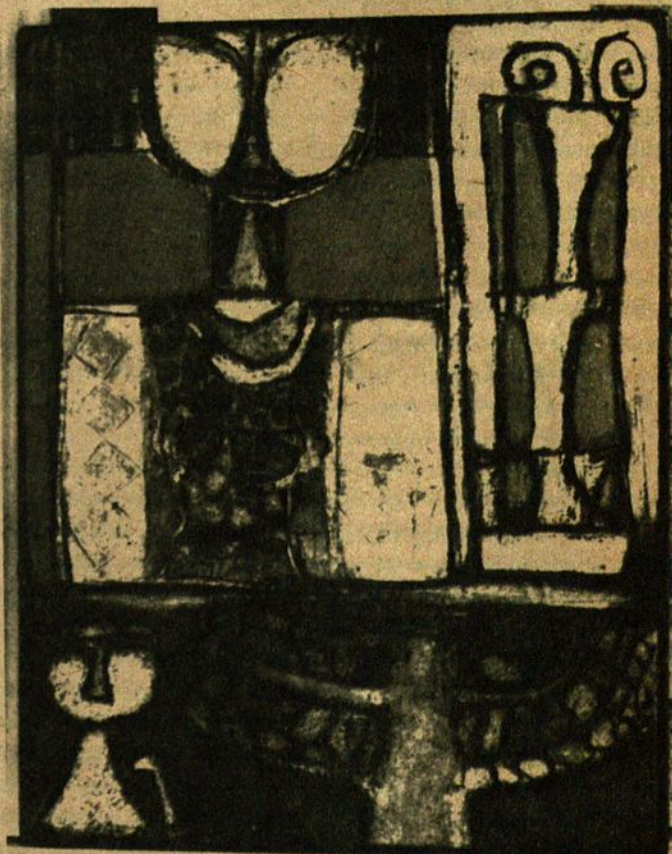
State Savings

AND LOAN COMPANY

4045 Mayfield Rd., South Euclid
11623 Buckeye Rd., Cleveland
30500 Lake Shore Boulevard, Willowick

svetimo kumščio užgož-tų, raidiškai suterštų Lietuvos Istorijos patam-sių".

Baigdamas šį savo Ko-miteto išd. J. Kutrai pa-siųstą laišką, prof. A. Varnas prašo perduoti giliausią pagarbą ir dė-kingumą knygos leidimu besirūpinančiam Komite-tui.

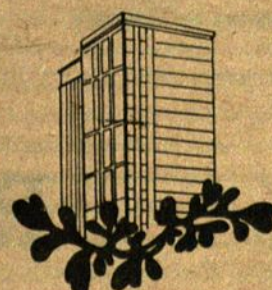

ALFONSAS DARGIS

Composition (aliejus)

Iš šiuo metu Rochesterio galerijoje Atelier 696 vykstančios parodos.

Saugus ir pelningas santaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregis-truotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Ju-mis neatsiskačius niekam neperleidžiamą. Dėl smul-kesnių informacijų kreip-kitės į mus, lietuvių įkur-tą ir vadovaujamą inves-tavimo Bendrovę

RŪTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMĄ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Cleve-lando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais bly-nais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!